

Vedtagne anlæg i budget 2019-22

Nr.	A-101

Forslag	Grundkapitalindsud til almene boliger
Politikområde	105 Tværgående udgifter
Udvalg	Økonomiudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes et beløb på 6 mio. kr. i 2019, 1,5 mio. kr. i 2020, 2 mio. kr. i 2021 samt 3 mio. kr. i 2022 til grundkapitalindsud i forbindelse med støttet boligbyggeri. 6 mio. kr. svarer til ca. 32 boliger. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med hhv. 6, 3 og 3 mio. kr. i 2019-21. Der er således tale om en genfremstilling af sidste års forslag med ændrede beløb. Fra 2017 til 2018 er der overført 10,178 mio. kr. Af det overførte beløb er 3,9 mio. kr. disponeret til 21 almene familieboliger på Nørreport i Hammel. Der er ikke afsat yderligere rådighedsbeløb i 2018.

De afsatte beløb til grundkapitalindsud i budgetperioden tager udgangspunkt i aftalen fra budget 2018-21 om at prioritere etableringen af flere almene boliger i Hinnerup midtby. De resterende beløb udgør en pulje, der løbende disponeres af Byrådet.

Der er ingen konkrete projekter, men Hadsten Boligforening undersøger muligheden for udvidelse af deres boligafdeling i Søndergade samt tagrenovering ved etablering af tagboliger i afdelingen på Hovvej/Hadbjergvej.

Der har ligeledes været dialog med boligselskabet Sct. Jørgen om et alment boligprojekt i Ulstrup midtby. Derudover kan der opstå ønsker om almene boligprojekter i forbindelse med de planmæssige overvejelser i Hadsten midtby samt realiseringen af byomdannelseprojektet i Dommerparken i Hammel.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

I 2019 og 2020 vil det kommunale grundkapitalindsud være mellem 8 og 12 % af den samlede opførelsesudgift for familieboliger afhængig af den gennemsnitlige boligstørrelse. For ældre- og ungdomsboliger udgør grundkapitalindsuddet 10 % af det samlede projekts anskaffelsessum.

Størrelsen af grundkapitalindsuddet afhænger af antallet af boliger, størrelsen af den enkelte bolig, den samlede opførelsesudgift for byggeriet samt et samlet maksimumbeløb for byggeriet som fastsættes af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, således at der for de største boliger på over 104 m² skal ydes et kommunalt grundkapitalindsud på 12 %.

Det bindende maksimumbeløb for boliger, der påbegyndes, i 2018 er 18.720 kr. pr. m² for familieboliger og 22.600 kr. pr. m² for ældreboliger. Det bindende maksimumbeløb for 2019 er ikke fastsat endnu.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	6.000	1.500	2.000	3.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-102

Forslag	Sortering af affald i Favrskov Kommunes daginstitutioner, skoler og andre kommunale bygninger
Politikområde	105 Tværgående udgifter
Udvalg	Økonomiudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 800.000 kr. i 2019 og 800.000 kr. i overslagsåret 2020 til etablering af sortering af affald i Favrskov Kommunes daginstitutioner, skoler og andre kommunale bygninger. Byrådet vedtog 24. april 2018, at forslaget skal indgå som et udvidelsesforslag i budgetprocessen for Budget 2019-22. Dette forslag er baseret på de samme afgrænsninger af institutioner og bygninger som i byrådsagen.

Forslaget indebærer etableringsomkostninger i form af anskaffelse af affaldsstationer og affaldsstativer, bygnings- og adgangsmæssige tilpasninger samt implementering (herunder pjecer, informationskampagner og undervisning af brugere) til en samlet udgift på 1,6 mio. kr.

Det foreslås, at sorteringen påbegyndes i daginstitutioner, administrationsbygninger, serviceholdet, kulturhuse, sundhedscentre, kommunale haller og plejecentre pr. 1. januar 2019. På skoleområdet påbegyndes ordningen på fire pilotskoler i 2019, hvorefter de øvrige skoler tilsluttes ordningen i løbet af 2020. Favrskov Forsyning vil tage rundt i klasserne på skolerne i forbindelse med introduktionen af den nye affaldsordning.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Ved udvidelse af affaldssorteringen til også at omfatte kommunale bygninger og institutioner vil den andel af affald, der genanvendes i kommunen, stige. Derudover kan affaldssorteringen medføre en større miljømæssig bevidsthed blandt børn og unge, som også kan påvirke affaldssorteringen positivt i hjemmene.

Etableringsudgifterne omfatter i de to år:

Affaldsstationer og affaldsstativer	975.000 kr.
Bygnings- og adgangsmæssige tilpasninger	275.000 kr.
Implementering	350.000 kr.
I alt	1.600.000 kr.

Der er årlige afledte driftsudgifter på 265.000 kr., når affaldssorteringen er fuldt implementeret. Udgiften til containerleje og tømning er på 60.000 kr. årligt, mens der er en besparelse på 15.000 kr. årligt, idet dele af den nuværende papirordning afmeldes. Der vil desuden være udgifter til rengøringspersonalets affaldshåndtering i institutioner og bygninger. Indtil ydelsen er konkurrenceudsat i begge rengøringsdistrikter, estimeres udgiften til affaldshåndtering at være på 220.000 kr. i 2019. Efter konkurrenceudsættelse i Vest forventes udgiften dog at falde fra 2020. Dette vil blive indregnet i kommende budgetopfølgninger, når udbuddet er gennemført. Driftsudgiften er i 2019 på 140.000 kr.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	800	800	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift	140	265	265	265

Nr.	A-103ny

Forslag	Nye markedsførings tiltag
Politikområde	104 Erhverv og turisme
Udvalg	Økonomiudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der gennemføres en markedsføringsindsats, som har fokus på at øge befolkningstilvæksten i hele kommunen – særligt i de steder, hvor det aktuelt er svært at tiltrække nye borgere. Markedsføringsindsatsen gennemføres med assistance fra en ekstern partner. Der kan søges inspiration i de tiltag, som andre kommuner har anvendt med henblik på at øge befolkningstilvæksten.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

En veltilrettelagt markedsføringsindsats kan potentielt bidrage til at øge interessen for og kendskabet til Favrskov som en attraktiv bosætningskommune. Hvis efterspørgslen på boliggrunde stiger kan det medvirke til at øge befolkningstilvæksten.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	500	250	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift	0	0	0	0

Nr.	A-104ny

Forslag	Fællesskabsbaserede boligformer
Politikområde	105 Tværgående udgifter
Udvalg	Økonomiudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:
Forslaget vedrører 250.000 kr. til gennemførelse af et udredningsarbejde med henblik på at undersøge mulighederne for, at der kan etableres fællesskabsbaserede boligformer i Favrskov Kommune.   Som en del af kommunens strategi for at tiltrække nye, ressourcestærke borgere og øge borgernes trivsel foreslås den kommunale service og vejledning omkring etablering af fællesskabsbaserede boligformer udvidet. Servicen ydes som støtte til borgere der ønsker at starte bofællesskaber i form af hjælp til ansøgninger, økonomi, udpegning af egnede grunde/ejendomme samt reklamering og synliggørelse af de igangsatte initiativer.   Forslaget indebærer, at der kan gennemføres generelle kampagner og reklamering for tiltaget, samt målrettede kampagner for konkrete projekter, der søger at skabe særlige fællesskaber mellem beboerne, som forankres i konkrete fysiske tiltag i bebyggelsen.   Der søges med forslaget indgået samarbejdsaftaler med aktører, der kunne være interesserede i at være med til at etablere fællesskabsbaserede boliger i Favrskov Kommune.   Tiltaget samtænkes med de tilbud der udbydes af aktører på området, fx 'Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation', ABF samt til internettet, hvor der findes talrige vejledninger om forskellige former for bofællesskaber, fra bl.a. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Landsbyggefonden, diverse foreninger og almene bolig-selskaber.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:
De afsatte midler vil kunne anvendes til opkvalificering af medarbejdere, inddragelse af eksterne konsulenter samt markedsføring/reklamering for tiltaget.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	250	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-201

Forslag	Forbedring af adgangsforhold på Trækstien
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 800.000 kr. i 2019 til forbedringer af Trækstien ved Kjællinghøl. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 430.000 kr. i 2019. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, men med et udvidet beløb.

Trækstien langs med Gudenåen er en 80 km lang fredet trampesti fra Silkeborg til Randers. Stien er på 18 km i Favrskov Kommune. Teknik og Kultur vurderer, at Trækstien ved Kjællinghøl i den vestlige del af kommunen er en af de strækninger i kommunen, der er mest våd og særlig svært tilgængelig. Det vil derfor være nødvendigt med tiltag på en strækning på ca. 600 meter hvis adgangsforholdene skal forbedres, og stien dermed skal kunne benyttes i større omfang. Projektet kræver accept af alle lodsejerne på strækningen, og kommunen er i gang med den indledende dialog med lodsejerne.

Anlægsforslaget skal ses i sammenhæng med lignende tiltag i Silkeborg og Viborg kommuner, der også renoverer Trækstien med henblik på at gøre den mere farbar. Favrskov Kommune samarbejder i 2017-2018 i et partnerskab med Viborg Kommune om forbedring af Trækstien mellem Bjerringbro og broen ved Kjællinghøl. I forbindelse hermed er der i 2018 blevet udlagt ca. 250 meter grus og etableret en lille træbro i Favrskov Kommune.

Teknik og Kultur er for nuværende i færd med at afslutte træksti-projektet mellem Ulstrup og Bamsebo Camping.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Anlægsforslaget ved Kjællinghøl vil medvirke til, at folk vil kunne gå tørskoet det meste af året på Trækstien på store dele af strækningen på ca. 7 km fra Kjællinghølbrosen til Dannebrogspladsen i Ulstrup. På enkelte mindre delstrækninger af de ca. 7 km. vil der fortsat være vådt det meste af året.

Anlægsforslaget indeholder følgende tiltag: Udlæg af grus på ca. 400 meter, etablering af hævet træsti på ca. 200 meter samt skridsikring af træstien. Projektet anslås at koste 800.000 kr., hvilket næsten er en fordobling af det afsatte beløb i 2019 vedtaget i Budget 2018-21. Årsagen til denne forskel er primært en tidligere underestimering af udstrækningen af projektområdet, og behovet for tiltag vurderes nu at være væsentlig større. Afledt drift af anlægget vurderes at være 15.000 kr. årligt.

Efter udbuddet af opgaven ved Ulstrup i 2018, er den udbudte del af opgaven billigere end estimeret, derfor forventes projektet samlet set, at bliver ca. 100.000 kr. billigere end forventet. Eventuelle sparede midler fra træksti-projektet ved Ulstrup ultimo 2018 kan tilgå kassen eller overføres og anvendes til at reducere anlægsudgiften ved projektet i Kjællinghøl i budget 2019.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	800	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift		15	15	15

Nr.	A-202

Forslag	Naturpleje og rekreative tiltag ved Lynghøjen i Selling
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

I budget 2018 blev der afsat midler til tre ud af fem foreslåede natur- og rekreative projekter. Det foreslås, at der afsættes midler i 2019 til at forbedre naturen i og adgangen til ét af de resterende to udvalgte områder med høj natur- og rekreativ værdi.

I forbindelse med Byrådets beslutning 27. februar 2018 om udmøntning af A-203 "Naturpleje og bedre adgang til kommunale og private områder med høj naturværdi" i budget 2018-21 blev to projekter fravalgt i første omgang. Det er til det ene projekt Lynghøjen i Selling, der nu søges om finansiering. Det andet projekt om etablering af sti langs Hagenstrup Møllebæk er blevet finansieret af Byrådet via Friluftstrategi 2018.

Lynghøjen i Selling er et kommunalt ejet areal på 2,8 ha. Lynghøjen bruges bl.a. af borgere fra Selling og skovbørnehaven i Hadsten. En stor del af området kræver pleje for at sikre og forbedre levesteder for lokalt sjældne dyr og planter. Lynghøjen er en fredet gravhøj med tilknyttet fortidsmindebeskyttelseszone. En stor del af arealet er beskyttet hede. På det øvrige areal tænkes opført madpakkehus, informationstavle og bålsted. Forslaget har af flere lejligheder været fremført af Danmarks Naturfredningsforening.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Økonomien for realisering af projektet anslås til 150.000 kr. til rydning af krat samt etablering af rekreative elementer på Lynghøjen i Selling. Afledt drift forventes at være 23.000 kr.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	150	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift		23	23	23

Nr.	A-203

Forslag	Klimatilpasning og friluftsmuligheder i vådområde Kollerup Enge ved Hadsten
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der foreslås afsat 600.000 kr. til realisering af vådområdeprojektet Kollerup Enge ved Hadsten. Midlerne finansiere erstatning og tinglysning af klimaprojektet samt formidling- og rekreativt element i vådområdeprojektet. Den kommunale andel af anlægssudgiften er relativ beskedent, idet den samlede anlægssum udgør 6,15 mio. kr.

Teknik og Kultur foreslår, at der etableres et vådområde på 31,38 ha. sydøst for Hadsten By, langs Lilleåen, til fjernelse af kvælstof i forhold til Randers Fjord. Projektet kaldes Kollerup Enge og gennemføres som en del af statens vandplaner. Staten har derfor givet tilsagn på 3.071.580 kr. til eventuel gennemførelse af projektet.

Ud over fjernelsen af kvælstof, kan projektet med en "udbygning" på en del af projektområdet også tilbageholde vand fra Lilleåen i store nedbørssituationer. Dermed kan projektet fungere som klimatilpasningsprojekt, og mindske risikoen for oversvømmelser i Hadsten Midtby. Ved etablering af klimatilpasningsprojektet vil der blive anlagt et dige langs en del af Lilleåen. Diget kan også anvendes som del af et nyt stisystem. Da projektet dermed har synergifordele, har Favrskov Kommune søgt og fra statens "synergiprojekt-pulje" fået tilsagn på 2.480.000 kr. til gennemførelse af klimatilpasningsprojektet og rekreative elementer som anlæggelse af sti, hævet træbro, bro over Lilleåen og formidling af synergiprojektet. Det kommunalt finansierede rekreative element i vådområdeprojektet vil være et madpakkehus eller en shelterplads med tilknyttede formidlingsplancher.

Projektet afhænger af, at der indgås en aftale med berørte lodsejere, hvor der fastsættes en erstatning for etablering af klimaprojektet og de rekreative elementer. Denne erstatning kan ikke finansieres via vådområde- og synergiprojekt-puljen, men skal finansieres af Favrskov Kommune, hvis projektet skal kunne gennemføres. Erstatningsstørrelsen er i øjeblikket uafklaret, og det nævnte beløb er et rammebeløb.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Budget for Kollerup Enge:

Vådområdeprojektet (stat/EU)	3.071.580 kr.
Klimatilpasning og rekreative elementer (stat)	2.480.000 kr.
Rammebeløb - erstatning til klimaprojektet (kommune)	400.000 kr.
Formidling og supplerende rekreative elementer i vådområdet (kommune)	200.000 kr.
I alt	6.151.580 kr.

Tilskuddet til synergi-projektet er afhængig af, at vådområdeetableringen gennemføres først. Kommunens egenfinansiering vil være en ramme på 600.000 kr., hvilket svarer til en samlet andel på ca. 10%. Forvaltningen forventer, at projektet kan gennemføres i 2019. Efter eventuel gennemførelse vil der være årlige driftsudgifter på 30.000 kr. Dette indebærer jævnlige tilsyn på ind- og udløbsværker i klimaprojektet og vedligeholdelse af stisy-

stemet ca. tre gange årligt.

Projektet skal ses i sammenhæng med helhedsplanlægningen for Hadsten Midtby.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	6.152	0	0	0
Anlægsindtægter	-5.552	0	0	0
Afledt drift		30	30	30

Nr.	A-204

Forslag	Strategi og tiltag for biologisk mangfoldighed
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes midler i 2019 til udarbejdelse af et forslag til Plan for biologisk mangfoldighed (biodiversitet) for Favrskov Kommune. Endvidere foreslås der afsat midler i overslagsårene til løbende realisering af forslag til indsatser i planen. Planen tænkes suppleret med en folkelig titel, eksempelvis "Naturskønne Favrskov - biodiversitetsplan". "Naturskøn" benyttes allerede markedsføringsmæssigt som hovedord i kommunens hjerteformede bosætningslogo. Planen skal blandt andet medvirke til at gøre kommunen mere attraktiv for tilflyttere.

Formålet med biodiversitetsplanen er at beskrive muligheder og metoder, som kan medvirke til en målrettet indsats for at forbedre naturen i områder med høj natur- og rekreativ værdi. Planen skal indeholde beskrivelse af biologiske værdier på kommunens lokaliteter, udfordringer og forslag til forbedringer for både naturkvaliteten og borgernes benyttelse af områderne. Beskrivelsen skal omfatte biodiversitet i både by og det åbne land. Planen skal medvirke til, at Byrådet efterfølgende har mulighed for at arbejde hen mod at målene i planen opfyldes.

Biodiversitetsplanen vil blive udarbejdet i Teknik og Kultur og i overensstemmelse med Favrskov Kommunes Plan- og bæredygtighedsstrategi, Grønt Danmarkskort og kommunens ambition om at fremme bosætning. Favrskov Kommune underskrev i 2010 den internationale Countdown 2010-erklæring om at stoppe tabet af biodiversitet. Biodiversitetsplanen vil i høj grad supplere erklæringen.

Et eksempel på en lignende biodiversitetsplan kan ses udgivet i 2017 som publikation af Aalborg Kommune med titlen: Rig Natur i Aalborg Kommune – en strategi for biodiversitet.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Anlægsforslaget muliggør, at der kan tilvejebringes det nødvendige vidensniveau og grundlag for at kunne prioritere forslag til forbedringer, så naturværdierne i Favrskov Kommune både kan fastholdes og forbedres. Midlerne på 200.000 kr. i 2019 vil blive anvendt til at inddrage konsulent til udarbejdelse af forslag til strategi, der herefter forelægges til politisk godkendelse. Der foreslås afsat 750.000 kr. årligt til udførsel af indsatser jf. planen. Indsatserne vil blive forelagt til politisk prioritering. Indsatserne kan medføre afledt drift, hvor omfanget vil afhænge af indsatstypen. Der skønnes årlige udgifter hertil på ca. 4% af anlægsbeløbet.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	200	750	750	750
Anlægsindtægter				
Afledt drift			30	60

Nr.	A-205

Forslag	Revision af vandforsyningsplan
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 500.000 kr. til revision af Favrskovs Vandforsyningsplan i 2019.

Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 100.000 kr. i 2018 og 500.000 kr. i 2019. Der er således tale om genfremsættelse af sidste års forslag.

Ifølge Vandforsyningsloven skal kommunen udarbejde en vandforsyningsplan, som beskriver, hvordan vandforsyningen i kommunen tilrettelægges. Planen udstikker Favrskov Kommunes rammer for, hvem der har ret til at indvinde grundvand og til hvilke formål, så forbrugernes behov tilgodeses samtidig med, at drikkevandsressourcen ikke forringes. Favrskov Kommunes nuværende Vandforsyningsplan gælder til 2020.

Der skal udarbejdes en revideret vandforsyningsplan for perioden 2021-2030. Der skal indhentes opdaterede oplysninger for kommunens 48 almene vandværker, herunder viden om vandkvalitet og ændringer af ledningsnet. Der skal beregnes prognoser for vandbehov, og vandværkernes forsyningsgrænser skal revideres. Favrskov Kommunes nuværende og fremtidige vandindvindingsstruktur og –strategi skal beskrives.

Tendensen er, at små vandværker og enkeltindvindere ønsker at tilslutte sig større vandværker. Vandforsyningsplanen skal prioritere, hvilke vandværker der skal bære den fremtidige forsyning. Planen udgør administrationsgrundlaget i forhold til at sikre høj kvalitet af forsyningen af alle forbrugere, inkl. erhverv, bl.a. ved at fastsætte frekvens for tilsyn på vandforsyningerne og vandanalyser.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Vandforsyningsplanen giver de planmæssige rammer for administration af vandforsyningen i kommunen og vil blive udarbejdet i dialog med kommunens vandværker. Selve planen udarbejdes i 2019.

Det foreslås at der afsættes 500.000 kr. i 2019 til bistand fra en rådgiver med specialkompetencer. Midlerne afsat i 2018 anvendes til rådgiverhjælp med at fastlægge struktur og indhold.

I 2019 skal rådgiver opdatere data, udføre beregninger, udarbejde statusrapport, opdatere beskrivelse af vandværkerne, facilitere Favrskov Kommune i at beskrive den fremtidig vandindvindingsstruktur og –strategi samt assistere med udarbejdelse af planen.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	500	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-206

Forslag	Udmøntning af Klimaplan
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 700.000 kr. i 2019 og i overslagsårene til udmøntning af Klimaplan 2025. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 690.000 kr. i 2018 og overslagsårene. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, dog med en mindre justering af beløbet.

Midlerne har i de seneste år (2014 – 2018) primært været anvendt i forbindelse med energibesparende projekter. I projekterne har der været fokus på den borgernære indsats og aktivering af konkrete tiltag både i relation til mindre lokalsamfund, private boliger samt små og mellemstore virksomheder. Opfølgning på disse projekter viser en positiv virkning både på opnåede energibesparelse samt villigheden til at investere i energirenovering. Midlerne anvendes desuden i forbindelse med kortlægning og planlægning af kommunens initiativer på klima- og energiområdet.

De konkrete tiltag fastlægges i forbindelse med vedtagelse af klimaplanens projektkataloger. Tiltag i 2019 er beskrevet i "Projektkatalog 2018-2019", der indeholder projekter som blandt andet opdatering af den strategiske varmeplan for Favrskov Kommune samt videreførelse af energispareprojektet "Bedre Favrskov".

For at sikre en forsat implementering af Klimaplanens tiltag, hvor Favrskov Kommune såvel som erhvervsliv og borgere bliver involveret i arbejdet med at gennemføre reelle CO₂-reduktioner i kommunen, genfremsættes anlægsforslaget for udmøntning af klimaplanen.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Anlægsmidlerne skal medvirke til at sikre gennemførelse, samarbejde, dialog, formidling og synliggørelse af klimatiltag i Favrskov Kommune. Midlerne anvendes primært i eksterne samarbejdsprojekter, overvejende med private virksomheder og enkeltpersoner.

Der er ikke afledte driftsøkonomiske konsekvenser forbundet med forslaget.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	700	700	700	700
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Revision af spildevandsplan
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 600.000 kr. i 2019 til revision af Favrskovs spildevandsplan. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 100.000 kr. i 2018 og 600.000 kr. i overslagsåret 2019. Der er således tale om genfremsættelse af sidste års forslag.

Ifølge miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen skal kommunen udarbejde en spildevandsplan. Planen skal ajourføres, når forudsætningerne ændres.

Favrskov Kommunes nuværende spildevandsplan omfatter perioden 2013 til og med 2020, og indeholder en tidsplan for en samlet investering på 418 mio. kr. i kloakfornyelse, byggemodninger mv. Der er vedtaget en række tillæg til spildevandsplanen.

Der skal udarbejdes en revideret spildevandsplan for perioden 2021-2028. Datagrundlaget skal ajourføres, og planen skal forholde sig til kommune- og vandområdeplanen samt til vandløbenes tilstand. Planen skal indeholde opdaterede oplysninger om spildevandsanlæg, kloakoplønde, tidsplan for Favrskov Spildevands investeringer samt rådighedsindskrænkninger på private matrikler. Samtidig vurderes den fremtidige spildevandsstruktur herunder antallet af rensningsanlæg. Endvidere vil spildevandsplanen i højere grad åbne muligheder for alternativ afledning af regnvand i fremtiden.

En særlig udfordring i spildevandsplanen er at tage stilling til kloakseparering i Hadsten by. Anlægsforslaget har således sammenhæng med helhedsplanlægningen for Hadsten by.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Spildevandsplanen giver de planmæssige rammer for Favrskov Spildevands ydelser og investeringer. Især projekter for byggemodninger samt separering af spildevand i fælleskloakerede områder har betydning for borgerne. Mulighed for LAR (lokal afledning af regnvand) og rammer for spildevand i det åbne land har ligeledes væsentlig betydning.

Midlerne anvendes i 2018 til rådgiverhjælp til at fastsætte spildevandsplanens omfang og struktur. Selve planen udarbejdes i 2019, hvorved det sker på grundlag af nyeste data. Beløbet anvendes til bistand fra en rådgiver med specialkompetencer samt eventuelt ydelser fra Favrskov Spildevand.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	600	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Rekreativ bearbejdning af tekniske anlæg
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 500.000 kr. i 2020 og de efterfølgende overslagsår til særlige rekreative tiltag i forbindelse med tekniske anlægsarbejder, primært udført af Favrskov Forsyning. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget for 2018-2021. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag.

Forslaget er aktualiseret af de stadig flere og større regnvandsbassiner, der etableres i forbindelse med anlæg af nye byområder til bolig- og erhvervsformål. Anlæggene etableres i ubebyggede, grønne områder, og det går ud over de rekreative anvendelsesmuligheder, hvis bassinerne indhegnes og de grønne områder gøres utilgængelige for borgerne.

Der kan også være tale om særlig afskærmende beplantning og landskabsbearbejdning omkring transformerstationer og lignende.

De afsatte midler til rekreativ bearbejdning af tekniske anlæg er endnu ikke forbrugt for 2018, men prioriteres til følgende projekter:

- Regnvandsbassin i Ginneruplund i Hadsten (Etablering af en genvej med aktiviteter)
- Byparken på Ellemosevej i Hadsten (Rydning af beplantning og opstilling af bord/bænkesæt)
- Regnvandsbassin ved Damvej i Haldum (Opstilling af bord/bænkesæt)
- Regnvandsbassin ved Møllebækken i Voldum (Opstilling af sidde/legemøbel)
- Regnvandsbassin ved Rosenparken i Thorsø (Opstilling af to bord/bænkesæt)
- Regnvandsbassin ved Poppelgårdsvej i Lading (Opstilling af sekskantet bord/bænkesæt)
- Regnvandsbassin ved Sallvej i Hammel (Etablering af to bord/bænkesæt)
- Rønbæksøen i Hinnerup (Etablering af stiadgang, opholdsarealer, ny bro mv.)

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Favrskov Forsyning o.a. forsyningsvirksomheder strækker ikke deres anlægsarbejder længere end til det teknisk nødvendige. Ved at tilføje en supplerende kommunal finansiering kan der bibeholdes eller tilføres en ny rekreativ betydning for borgerne.

Beløbet til afledt drift er anslået til 10.000 kr. i hvert overslagsår.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	0	500	500	500
Anlægsindtægter				
Afledt drift			10	20

Nr.	A-209

Forslag	Renovering af Kærhuset på Præstemarkskolen
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

I forlængelse af det igangværende renoveringsprojekt foreslås det, at der afsættes 4 mio. kr. i 2019 til renovering af Kærhuset på Præstemarkskolen (indskoling og SFO). Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 5,9 mio. kr. i 2018 og 4 mio. kr. i 2019. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag. Anlægsprojektet er forhåndsprioriteret. Byrådet har godkendt anlægsbevilling 27. november 2017.

Der foreslås afsat et rådighedsbeløb til den sidste del af de tre etaper af bygnings- og skimmelrenovering af Præstemarkskolen i Søften. Renovering af Tofthuset (udskoling og administration) blev afsluttet i 2015, og renovering af Bakkehuset (melletrinnet) blev afsluttet i 2017. I forbindelse med sidste års budget blev der afsat et rådighedsbeløb til sidste etape af renoveringen af Præstemarkskolen, som omhandler Kærhuset (indskolingen). Foruden renovering indeholder forslaget mindre bygningsforbedringer.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

På baggrund af bygningsgennemgang og erfaringer fra den netop afsluttede renovering af Bakkehuset er det samlede anlægsbehov til renovering af Kærhuset estimeret til 9,9 mio. kr. Overslaget er kvalificeret af et eksternt rådgivningsfirma. Kærhuset er i 2009 udbygget med en tilbygning indeholdende to undervisningslokaler og et grupperum. Der er et velfungerende ventilationsanlæg i Kærhuset, og tilbygningen er i så god en stand, at denne del af Kærhuset ikke er omfattet af forslaget.

Projektet omfatter renovering af asbestholdigt tag med efterisolering, renovering af ovenlys, lofter, belysning, toiletter gulve og endeligt udskiftning af tre vinduer, som ikke tidligere er skiftet, til træ-alu. Desuden opgraderes det eksisterende CTS-system.

Det vil ikke være muligt af benytte Kærhuset og SFO, under tagudskiftningen. Budgetforslaget indeholder et beløb på 500.000 kr. til udgifter i forbindelse med genhusning til undervisning.

Der forventes en byggeperiode på ca. seks måneder. Projekteringen vil ske i 1. halvår 2018, og renoveringen gennemføres i to etaper fra august 2018 og frem til vinterferien 2019.

Det er ikke afledte driftsudgifter forbundet med anlægsforslaget.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	4.000	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-210

Forslag	Energibank
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 2 mio. kr. i overslagsårene 2020-2022 til energibankprojekter. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 uden rådighedsbeløb i 2018, men med 2 mio. kr. i de efterfølgende overslagsår. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag med ændrede beløb.

Det foreslås, at der afsættes rådighedsbeløb på 2 mio. kr. årligt i budgetoverslagsårene 2020-22. Fra 2017 til 2018 er der overført 3,3 mio. kr. i uforbrugte midler fra tidligere år. I 2018 og 2019 anvendes tidligere års overførte midler på 3,3 mio. kr. først.

I 2017 blev den lovpligtige energimærkning af kommunens bygninger gennemført. Energimærkningen har identificeret energibesparende tiltag på kommunens bygninger, og disse projekter forventes igangsat i 2018-2019. I forbindelse med andre renoveringsprojekter i Favrskov Kommunes bygninger, er det tilsvarende muligt at identificere energibesparende tiltag, hvor midlerne fra Energibank kan anvendes.

Der vil løbende være behov for midler til energibesparelserprojekter. Selv på forholdsvis nye anlæg kan beregninger vise, at besparelser på energiforbruget ved udskiftning kan være så store, at det giver mening at investere i fx belysningsarmaturer, blandingsbatterier, censorer, pumper o.a. Investeringerne foretages dog altid efter en konkret vurdering, og kun projekter med tilbagebetalingstider på mindre end 10 år igangsættes. De nye energibesparende tiltag forventes alle at have afledte driftsbesparelser.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Der afsættes 2 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene 2020-22 til udførelse af nye energibesparende tiltag.

Driftsbesparelserne forventes at være på ca. 10 % af investeringssummen. Der er således beregnet en simpel tilbagebetalingstid på 10 år på investeringerne.

Midlerne i Energibanken kan lånefinansieres efter Økonomi- og Indenrigsministeriets regler om lånefinansiering af energibesparende foranstaltninger.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	0	2.000	2.000	2.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift			-200	-400

Nr.	A-211

Forslag	Renovering og ombygning af kommunale bygninger
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 13,5 mio. kr. i 2019, 4 mio. kr. i 2020, 5,5 mio. kr. i 2021 og 14 mio. kr. i 2022 til genopretning, ombygning og renovering af kommunale bygninger. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 10 mio. kr. i budgetoverslagsår 2019 samt 20 mio. kr. 2020-21. Der er således tale om en genfremsættelse fra sidste års budget dog med ændrede beløb.

Ejendomscentret har opgjort det samlede vedligeholdelsesbehov for den næste tiårige periode til 170 mio. kr. Det samlede behov omfatter det planlagte udvendige og indvendige vedligehold, vedligehold af installationer og ventilation samt vedligehold af belægninger og udenomsarealer. En del af behovet beskrives i budgettets øvrige vedligeholdelsesblokke, som dette forslag skal ses i sammenhæng med. Der er tale om:

- A-209 "Renovering af Kærhuset på Præstemarkskolen"
- A-212 "Etablering og renovering af ventilationsanlæg"
- A-213 "Udskiftning af tag og etablering af ventilationsanlæg på Rønbækskolen"
- A-216 "Pulje til belægninger og udearealer ved kommunale institutioner" og
- A-227 "Renovering og tilbygning til Hadsten Administrationsbygning".

Projekterne under denne blok skal i øvrigt afstemmes med projekter under A-210 "Energibank".

Med vedtagelse af anlægsblokken sikres mulighed for at gennemføre nogle af de nødvendige planlagte vedligeholdelsesopgaver, der er registreret i vedligeholdelsesprogrammerne for kommunens bygninger, og som ikke kan dækkes af Ejendomscentrets driftsbudget. Ejendomscentrets driftsbudget benyttes til dækning af serviceaftaler, det løbende vedligehold og akutte vedligeholdelsesopgaver.

Der sikres også mulighed for at dække udgifter til pludseligt opståede opgaver og nødvendige mindre ombygningsarbejder som for eksempel udskiftning af fyr, ombygninger af hensyn til handicappede elever eller alarm- og låsesystemer. Puljen dækker også bygningsmæssige tiltag afledt af APV (arbejdspladsvurderinger), der foretages på kommunale arbejdspladser. Budgetforslaget samler således de forventede udgifter til indvendigt og udvendigt vedligehold samt installationer på kommunens bygninger.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Der er for den næste fireårige budgetperiode registreret vedligeholdelsesopgaver for 54 mio. kr., der dækker generelle vedligeholdelsesarbejder for 31,5 mio. kr. og vedligehold af installationer for 22,5 mio. kr. Det svarer til en gennemsnitlig årlig udgift på 13,5 mio. kr. i perioden 2019-22. De 13,5 mio. kr. afsat i 2019 vil dog også skulle indeholde et beløb på omkring 3,0 mio. kr. til mindre ombygninger, der ikke indgår i det planlagte vedligehold.

Nedenfor er de projekter, der er vurderes at være de vigtigste at få eksekveret nu. De er listet efter udgiftsstør-

relse, og hovedparten af budgetbeløbet omfatter mindre vedligeholdelsesprojekter, som f. eks. malerarbejder, tagrenovering, gulvudskiftning og lignende. Der er således ikke tale om en udtømmende liste over vedligeholdelsesbehovet, men et udsnit af de største projekter. Den aktuelle vurdering er, at de projekter, der nedenfor er angivet som 1. prioritet, bør igangsættes i 2019 eller snarest. Projekter angivet som 2. prioritet er nødvendige vedligeholdelsesprojekter, der anbefales igangsat inden for den 4-årige budgetperiode.

1. prioritet (i alt 17,0 mio. kr.)

- Hadsten Skole, udskiftning af rør, 5,0 mio. kr. (kan opdeles i etaper)
- Renovering af overflader og malerarbejder, 3,0 mio. kr. (Hvoraf de største er HH-skolen, Hinnerup Bibliotek og kulturhus m.fl.)
- Skovvangskolen, udskiftning af afløbsinstallationer og brugsvandsrør 1,9 mio. kr.
- Tagrenoveringsarbejder, 1,8 mio. kr.
- Naturværket Hinnerup, udskiftning af eternittag og genopretning af murværk, 1,4 mio. kr.
- Hammel Administrationsbygning, udskiftning af varme- og vandrør 1,2 mio. kr.
- Hadsten Skole, strømpføring af kloak, 1,2 mio. kr.
- Diverse bygninger, udskiftning af udsugningsanlæg, 1,0 mio. kr.
- Hadsten Skole, udskiftning af indvendige døre, 0,5 mio. kr.

2. prioritet (i alt 28,3 mio. kr.)

- Hadsten Skole, tagudskiftning, 11,0 mio.kr.
- Malerarbejder, 10,7 mio. kr. (Hadsten Skole, Østervangskolen, Ulstrup Skole, Bavnehøjskolen, Sundhedscenter Hadsten, Hadbjerg Skole m.fl.)
- Ulstrup Skole, udskiftning af loft, 1,5 mio. kr.
- Ungdomsskolen Gården, tagudskiftning 1,5 mio. kr.
- Hinnerup Bibliotek og Kulturhus, facaderenovering 1,5 mio. kr.
- Tagrenoveringsarbejder 1,0 mio. kr.
- Østervangskolen, rørudskiftning, 0,8 mio.kr.
- Vinduesudskiftninger, 0,3 mio. kr.

Ovenstående liste rummer som nævnt ikke det samlede vedligeholdelsesbehov for den fireårige budgetperiode. En lang række mindre opgaver i størrelsesorden 10.000-400.000 kr. indgår ikke på listen. Det gælder især vedligeholdelsesopgaver i de mindre bygninger som f.eks. daginstitutioner, klubhuse og fritidsklubber.

Udførelsestidspunktet af de enkelte tiltag fastsættes altid på baggrund af en faglig vurdering og koordineres praktisk med evt. igangværende projekter på samme eller nærliggende bygninger. Det kan under planlægningen vise sig, at andre projekter bør udføres først pga. omfang, tidsplanlægning eller behov. Det kan betyde, at der ændres på ovenstående prioritering af projekterne.

Ombygninger og især renovering medvirker til at fastholde og dernæst forøge bygningsmassens værdi. Effekten af en bedre indvendig vedligeholdelse er bedre funktionalitet og bedre brugeroplevelse. Desuden bidrager det ofte til et bedre indeklima. Samlet set udgør det en servicemæssig forbedring for bygningernes brugere. Konsekvensen ved at undlade renoveringer afhænger af, hvor længe renoveringerne udsættes. Udsættelse over en længere årrække kan medføre følgeskader.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	13.500	4.000	5.500	14.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-212

Forslag	Etablering og renovering af ventilationsanlæg
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 3,4 mio. kr. i 2019 og 1,5 mio. kr. i overslagsårene 2021 og 2022 til etablering og vedligehold af ventilationsanlæg. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 0 kr. i 2019 og med 1,5 mio. kr. i 2020 og 2021 til generel vedligehold af ventilation. Der er derfor tale om en genfremsættelse af sidste års vedtagne forslag dog med ændrede beløb.

Der foreslås afsat 3,4 mio. kr. i 2019. Heraf er 2,4 mio. kr. til etablering eller genetablering af ventilationsanlæg i Børnehaven Toppen og Østervangshallen. Der til kommer et beløb på 1,0 mio. kr. generel vedligehold af ventilationsanlæg herunder udskiftning af CTS anlæg (central tilstandskontrol og styring).

Ud af de 2,4 mio. kr. anvendes 0,6 mio. kr. til at udskifte utidssvarende ventilationsanlæg i Børnehaven Toppen med et nyt. I Østervangshallen udskiftes det eksisterende ventilationsanlæg med et nyt anlæg for 1,8 mio. kr. Endvidere foreslås der afsat 1,5 mio. kr. i overslagsårene 2021-22 til generel vedligehold og genopretning af kommunale ventilationsanlæg.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

I løbet af 2018 har Ejendomscentret valgt at fokusere på ventilationsområdet, og det har vist sig, at de kommunale ventilationsanlæg er i en dårligere stand end antaget. Det eksakte vedligeholdelses- og renoveringsbehov for de kommunale ventilationsanlæg kendes ikke fuldt ud på nuværende tidspunkt, men det forventes at blive af dækket i løbet af 2019-2020. Derfor fastholdes der et beløb til generel vedligehold af anlæggene på 1,0 mio. kr. i 2019 og 1,5 mio. kr. i overslagsårene 2021 og 2022.

Etablering af ventilation sikrer et godt indeklima og brugerne af lokalerne vil sandsynligvis kunne mærke en forskel. Det er desuden påvist, at indlæringsevnen forøges ved et godt indeklima.

Anlægsforslaget skal ses i sammenhæng med A-211 "Renovering og ombygning af kommunale bygninger" og A-214 "Pulje til indeklimaforbedringer i kommunale bygninger". Anlægsforslaget medfører ingen afledte driftsudgifter, da der allerede findes serviceaftaler, som kan erstatte kommende aftaler på de nye anlæg.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	3.400	0	1.500	1.500
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Udskiftning af tag og etablering af ventilationsanlæg på Rønbækskolen
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

I forlængelse af igangværende renoveringsprojekt foreslås det, at der afsættes 7,2 mio. kr. til udskiftning af tag og etablering af ventilationsanlæg på Rønbækskolen i Hinnerup. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2017-20 med 3 mio. kr. i 2017, 19,450 mio. kr. i 2018 og 7,2 mio. kr. i 2019. Der er således tale om en genfremsettelse af sidste års forslag. Anlægsprojektet er forhåndsprioriteret.

I januar 2017 gav Byrådet en anlægsbevilling på 1,4 mio. kr. til gennemførelse af projektering og udbud m.m. I oktober 2017 gav Byrådet 28,25 mio. kr. i en anlægsbevilling til gennemførelse af det samlede projekt. De samlede anlægsudgifter til udvendig bygningsrenovering og etablering af mekanisk ventilation, genhusning m.m. er estimeret til 29,650 mio. kr. Derfor foreslås det, at der afsættes et rådighedsbeløb på 7,2 mio. kr. i 2019 til udskiftning af tag m.m. og samtidig etablering af ventilationsanlæg på Rønbækskolen i Hinnerup.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Den foreslåede udvendige bygningsrenovering på Rønbækskolen omfatter udskiftning af asbestholdigt eternittag og i samme forbindelse etablering af ventilationsanlæg på skolen. Forslaget er kvalificeret af et eksternt rådgivningsfirma, og der er udarbejdet rapport med renoveringsløsninger, estimeret anlægsøkonomi, overordnet tidsplan, etapeopdeling, genhusningsplan m.m.

Projektet omfatter renovering af tag, udhæng, isolering, tagrender, nedløb og ovenlyskupler. Der etableres mekanisk ventilation så alle opholdsrum herunder undervisningsrum, kontorer, mødelokaler, grupperum, bibliotek mv. er ventilerede. Desuden dækkes udgifter til genhusning under anlægsprojektet. Teknik og Kultur vurderer, at den planlagte etablering af ventilation vil have en mærkbar effekt på indeklimaet.

Der er beregnet afledt bygningsdrift til serviceaftaler og drift af ventilationsanlægget på i alt 100.000 kr. årligt fra 1. maj 2019. Forslagets samlede anlægsbehov er estimeret til 29,650 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	7.200	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift	65	100	100	100

Nr.	A-214

Forslag	Pulje til indeklimateforbedringer i kommunale bygninger
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 2 mio. kr. i 2019, 0,5 mio. kr. i 2020, samt 2 mio. kr. i 2021 og 2022 til indeklimateforbedringer i kommunale bygninger. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 1 mio. kr. i 2018 og i budgetoverslagsårene 2019-21. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag dog med ændrede beløb.

Herudover er der overført uforbrugte midler fra tidligere år på 0,996 mio. kr. grundet forsinkelsen af ventilations- og tagudskiftningsprojektet i InSide. Alle midler til rådighed for 2018 forventes at blive anvendt inden årets udløb.

Der er erfaring for, at der i løbet af et år i flere af kommunens bygninger opstår problemer med indeklimaet, som på grund af sundheds- og helbredsrisici kræver øjeblikkelig afhjælpning. I de sidste fire år har der været flere indeklimasager bl.a. undersøgelse af indeklimate for Visitationen på Hovvej, legionella på Præstemarkskolen, skimmelsvamp i diverse bygninger, undersøgelse for PCB på Hadsten Skole, samt udbedring af myndighedsmæssige indeklimakrav i InSide. Alle sager krævede, at Favrskov Kommune med kort varsel kunne igangsætte initiativer vedrørende udbedring eller undersøgelse af indeklimateforholdene. Udgifterne vil bl.a. vedrøre dækning af ikke-forsikringsdækkede følgeskader og indledende analysearbejder.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Puljen rettes mod såvel skoler som administrationsbygninger, dagtilbud, kulturhuse, klubhuse og social- og sundhedsområdets bygninger.

Anlægsforslaget skal ses i sammenhæng med anlægsforslag A-211 "Renovering og ombygning af kommunale bygninger", A-212 "Etablering og renovering af ventilationsanlæg"

Der er ikke afledte driftsudgifter forbundet med anlægsforslaget.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2021
Anlægsudgifter	2.000	500	2.000	2.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-215

Forslag	Nedrivning af kommunale bygninger
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 1 mio. kr. i overslagsårene 2021-2022 til nedrivning af kommunale bygninger samt til gennemførelse af forundersøgelser vedr. nedrivning. Anlægsforlaget er en genfremsættelse af sidste års forslag, dog med ændrede beløb.

Der er et korrigeret budget på 1,231 mio. kr. i 2018, hvoraf 0,231 mio. kr. er overført fra 2017 til 2018. Det vurderes, at budgettet i 2018 kan dække udgifter til nedrivninger i 2018 og 2019.

Denne blok er målrettet de kommunale bygninger, som ikke kan nedrives via den generelle nedrivningspulje eller jordforsyningsbudgettet. I det omfang det er muligt, søges statsrefusion. Midlerne til nedrivning vil kunne anvendes til de kommunale bygninger, hvortil der ikke længere kan findes anvendelse til kommunale formål, eller som led i projektet om en mere effektiv udnyttelse af eksisterende bygninger. Derudover kan midlerne anvendes til forundersøgelser ved nedrivninger, herunder miljøundersøgelser med henblik på at kvalificere nedrivningsbudgetterne for så vidt angår forurening o.a.

Det har vist sig, at fjernelse af bygninger kan være forbundet med væsentlige udgifter til miljøsanering. Som eksempel kan nævnes Houlbjerg Skole, og det samme vurderes at være tilfældet hvis brandstationen på Vesselbjergvej i Hadsten skal nedrives. Derudover er der forskellige andre bygninger, som forventes nedrevet i den nærmeste fremtid, som f.eks. tidligere erhvervede ejendomme på Sandbyvej og Højvangsvej i Hadsten. De på nuværende tidspunkt planlagte nedrivninger kan udføres for de midler, der er afsat i 2017 og 2018, hvorfor der først søges midler igen fra 2021.

I de tilfælde, hvor ejendomme købes til byudvikling, vil udgifterne til nedrivning af bygningerne som udgangspunkt kunne afholdes af jordforsyningsbudgettet.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

De kommunale bygninger, der søges nedrevet, er hovedsageligt funktionstømte bygninger, der ikke skal anvendes fremadrettet. Over en årrække vil disse bygninger forfalde, og en nedrivning vil forskønne nærområdet.

Der er ikke afledte driftsudgifter ved forslaget, men der kan alt efter ejendommens tidligere funktion være en besparelse på driftsudgifterne. Nedrivningsudgiften afhænger af ejendommens størrelse, anvendelse m.m. og koster erfaringsmæssigt minimum 150.000 kr. Som eksempler på nedrivningsudgifter blev der anvendt ca. 500.000 kr. til nedrivning af den tidligere daginstitution Engly i Hammel, mens det kostede 1,5 mio. kr. for nedrivningen af Heldagsskolen i Houlbjerg.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2021
Anlægsudgifter	0	0	1.000	1.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-216

Forslag	Pulje til belægninger og udearealer ved kommunale institutioner
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes en pulje på 3 mio. kr. i 2019, 1,5 mio. kr. i 2020, 3,5 mio. kr. i 2021, samt 1,5 mio. kr. i 2022 til genopretning og udbedring af asfalt- og flisebelægninger og udearealer m.v. ved kommunale institutioner. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 3,0 mio. kr. årligt. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, men med ændrede beløb.

Ejendomscentret blev i 2017 færdig med en registrering af vedligeholdelsesstandarder på asfalt- og flisebelægninger og udearealer med mere på dagtilbud og skoler. I vedligeholdelsesprogrammet blev der i 2017 registreret et vedligeholdelsesbehov på 20 mio. kr. over 7 år, hvoraf en del af disse vedligeholdelsesopgaver er udbedret i 2017-2018. For at forhindre generel forfald, er det vigtigt at fortsætte vedligehold af belægninger, og det fordelagtigt, samtidigt at sikre underliggende kloaksystemer. Det foreslås derfor, at der afsættes 3,0 mio. kr. til genopretning og vedligehold af belægninger og udearealer ved kommunale institutioner, hvilket inkluderer renoveringer af underliggende kloaksystemer.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Vedligehold af udearealer og belægninger er vigtigt at iværksætte rettidigt, da der ellers hurtigt opstår yderligere skader, som er meget fordyrende. Der er i 2017-18 taget hånd om de belægninger, hvor der var et akut behov for vedligehold, og derudover er der genoprettet en del andre belægninger ved kommunens institutioner. Ejendomscentret vurderer, at det vil være mest fordelagtigt som minimum at genoprette alle belægninger, hvor der er registreret et behov inden for de næste 0-3 år. Udgifterne til dette blev i 2017 opgjort til 12 mio. kr., hvilket betyder, at der er et resterende vedligeholdelsesbehov på 9,0 mio. kr., hvorfor der søges 3,0 mio. kr. i 2019.

Ved en større reetablering af et idræts- og undervisningsmiljø i en skolegård på Skovvangskolen, har det vist sig nødvendigt samtidigt at renovere kloaksystemet. Udgifterne til dette er ikke medregnet i vedligeholdelsesbehovet på de 12 mio. kr., men dækkes dog ligeledes af belægningspuljen.

Ved udbedringer erstattes belægningerne og udearealerne ikke nødvendigvis med tilsvarende belægninger. Den konkrete udførelse aftales med institutionen, idet der kan være ønsker om andre funktioner for området, herunder at områderne kan gøres mere attraktive i forhold til leg og bevægelse.

Der er ikke afledte driftsudgifter forbundet med anlægsforslaget, da det vedrører genopretning af eksisterende belægninger og udearealer.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	3.000	1.500	3.500	1.500
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Renovering og tilbygning til Hadsten Administrationsbygning
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der blev i 2018-21 afsat i alt 20,55 mio. kr. til bygningsoptimerende tiltag på Hadsten Administrationsbygning. Det foreslås, at der med prisfremskrivninger i alt afsættes 21 mio. kr. fordelt med 4,75 mio. kr., hvoraf der er givet en anlægsbevilling på 1,35 mio. kr. i 2018, 7,0 mio. kr. i 2019 og 9,25 mio. kr. i 2020 til bygningsoptimerende tiltag på Hadsten Administrationsbygning på Vesselbjergvej 16-18 i Hadsten. Der er således tale om en gennemførelse af sidste års forslag dog med ændrede beløb.

Forslaget indebærer dels erstatning af den opstillede pavillon med en ny permanent tilbygning og dels ombygning og renovering af den eksisterende administrationsbygning.

Tilbygningen vil udløse behov for mindst 25 nye parkeringspladser. De foreslås anlagt som en udvidelse af det nuværende parkeringsareal langs med tilbygningen. Afhængigt af byggeprojektets udformning vil der kunne etableres flere end 25 parkeringspladser.

Tilbygningen tænkes opført på ca. 900 m² og i mindst to etager. Der skal ud over en forbindelsesgang til den eksisterende bygning være kontorarbejdspladser, mødelokaler, toiletter, depotrum og tekøkken. Tilbygningen placeres med gavlen mod Vesselbjergvej og dermed videreføres facadelinjen fra den eksisterende bygning, så der skabes en homogen, sammenhængende facade.

Projektet indebærer en ombygning og renovering af den eksisterende administrationsbygning, så den optimeres i forhold til de arbejds- og borgerfunktioner, der er hjemmehørende i bygningerne. Indeholdt i projektet er ligeledes en midlertidig genhusning af de medarbejdere, som i dag har kontorarbejdspladser i pavillonen.

Den foreslåede tilbygning forudsætter udarbejdelse af en ny lokalplan for området. Anlægsprojektet er påbegyndt i 2018 med planlægning, projektering og lokalplan. Selve byggeriet starter i foråret 2019 og færdiggøres ultimo 2020 / primo 2021. Derfor foreslås det, at rådighedsbeløbene afsat i 2019 og 2020 ændres, så en større del af midlerne til selve byggeriet først stilles til rådighed i 2020.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Den eksisterende pavillon har ikke samme bygningsmæssige kvalitet som den øvrige del af Hadsten Administrationsbygning og er funktionelt adskilt fra den øvrige bebyggelse. En ny tilbygning vil betyde et løft og en forskønnelse af det samlede bymiljø i området og give mere tidssvarende kontorfaciliteter og en fysisk forbindelse mellem de forskellige bygninger.

En ombygning af den eksisterende bygning vil give mulighed for en ændret indretning og rumdisponering, der kan betyde en samlet arealoptimering af administrationsbygningen. Blandt andet muliggøres en lokalerokade for

de nuværende jobfunktioner, der kan medvirke til at skabe bedre arbejdsgange.

Det anslås, at projektet samlet vil koste 21 mio. kr. Heri er indeholdt midler til genhusning, grundudgifter, etablering af 25 parkeringspladser, håndværkerudgifter, uforudsete udgifter, udgifter til rådgivere og intern rådgivning.

I de 750.000 kr. til genhusning er indeholdt udgifter til flytning og leje af kontorlokaler. Udgifter til vand, varme, el og rengøring i de lejede genhusningslokaler forventes at være på samme niveau, som for de nuværende kontorarbejdspladser i pavillonen.

Foruden de arbejdsmiljømæssige og arkitektoniske forbedringer og den forlængede levetid for administrationsbygningen skønnes den foreslåede anlægsudgift at medføre en årlig nettobesparelse på ca. 600.000 kr. fra andet halvår af 2020. Besparelsen vedrører husleje i Hadsten Centeret, rengøring og forbrug.

Anlægsøkonomi (2018-tal)	
Genhusning og flytteomkostninger	750.000 kr.
Ombygning af eksisterende bygning	3.000.000 kr.
Grundudgifter inkl. fjernelse af pavillon	390.000 kr.
Etablering af 25 nye p-pladser	875.000 kr.
Håndværkerudgifter inkl. uforudsete udgifter	13.830.000 kr.
Rådgivning, forundersøgelser og byggetilladelse	1.355.000 kr.
Intern bygherrerådgivning	350.000 kr.
Anlægsøkonomi (2018-tal)	20.550.000 kr.
Prisfremskrivning til 2019-tal	450.000 kr.
I alt	21.000.000 kr.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	7.000	9.250	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift		-300	-600	-600

Forslag	Opførelse af ny salthal i Hammel
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 1,55 mio. kr. i 2019 og 2,6 mio. kr. i 2020 til køb af grund og opførelse af ny salthal i Hammel til erstatning af den nuværende salthal på Norgesvej 1.

Den nuværende salthal på Norgesvej 1 i Hammel er nedslidt og funktionsmæssigt utidssvarende i forhold til det materiel, der nu anvendes til saltkørsel. Da der fra salthallen i Hammel udføres saltning af op til en tredjedel af de kommunale ruter, er det vigtigt, at salthallen fungerer praktisk i drift. De øvrige ruter udgår fra Hadsten.

Der er behov for en grund på ca. 5.500 m² til bebyggelse og manøvreareal. Det vurderes, at det er muligt at placere salthallen i erhvervsområdet i Hammel og det vurderes, at en grund kan erhverves for 0,55 mio. kr. Arealerne i erhvervsområdet i Hammel er kommunalt ejede, så der er samtidigt tale om en indtægt på 0,55 mio. kr. på jordforsyningsområdet. Såfremt det ikke viser sig muligt med denne placering, skal der medregnes yderligere udgifter og længere tidsforbrug til byggemodning af egnet grund.

Salthallen skal være på ca. 650 m², og udgifterne til opførelsen af hallen estimeres til 1,85 mio. kr. I forbindelse med hallen skal der ligeledes etableres en beholder til saltlage og udgiften hertil estimeres til 150.000 kr. Dertil kommer udgifter til anlæggelse af udearealer på 1,0 mio. kr., samt diverse udgifter til rådgivning og uforudsete omkostninger på 0,6 mio. kr. Samlet set bliver udgifterne til etablering af salthal m.m. på 3,6 mio. kr. ekskl. jordkøb

Det forventes at køb af grund, planlægning og projektering kan foregå i første halvår af 2019, således at byggeprocessen kan igangsættes i andet halvår af 2019 og færdiggøres i 2020.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Norgesvej 1 i Hammel rummer foruden salthal også kommunens materielgård. Materielgården er i en ringe bygningsmæssig stand, og der foreligger ikke aktuelle planer om at anvende bygningen til andre kommunale formål. Et salg af materielgården vil derfor være ønskeligt, og i den forbindelse vil en etablering af en ny salthal, på en anden grund, gøre et salg lettere. Det skal nævnes, at ved et salg af Norgesvej 1 skal der findes en ny placering til Trafik og Vejes driftsfolk og deres materiel samt en mindre hal til "naturfolks materiel". Mulige erhvervsgrunde omkring Italiensvej undersøges.

Der vil være afledte driftsudgifter på 65.000 kr. årligt til generel vedligehold af bygningen, saltlagebeholder og udearealer startende fra andet halvår af 2020. Der vil også være en afledt besparelse på håndtering af salt, som er indregnet i den afledte drift.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.550	2.600	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift		23	45	45

Nr.	A-220

Forslag	Mindre vejanlægsprojekter
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 3 mio. kr. i 2019, 6 mio. kr. i 2021 og 3 mio. kr. i 2022 til mindre vejanlægsprojekter. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 3 mio. kr. i 2018 samt i budgetoverslagsårene. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag.

Anlægget skal ses i sammenhæng med A-221 "Infrastrukturfond og omfartsvej i Hadsten", som vedrører større vejanlægsprojekter samt A-228 "Forbedret trafikafvikling på Frijsenborgvej i Hammel" et anlægsprojekt der delvist er finansieret af denne bloks puljemidler.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Anlægsforslaget sikrer midler til gennemførelsen af mindre vejanlægsprojekter, herunder etablering/renovering af rundkørsler, signalanlæg, mindre vejudvidelser og lignende.

Trafikhandleplan 2018 giver et overblik over de steder i kommunen, hvor der i fremtiden kan forventes behov for udbygning af eksisterende veje eller bedre vejforbindelser. Behovet kan eksempelvis opstå ved en stigning i trafikmængden. Det kan være særlige strækninger i byerne, specielt i veikryds, eller det kan være i forbindelse med nye byudviklingsområder. Målet med projekterne i Trafikhandleplan 2018 er at bibeholde god mobilitet til gavn for borgere og erhvervsliv i Favrskov Kommune.

Forslaget anslås at medføre afledte årlige driftsudgifter på op til 1 % af det samlede rådighedsbeløb. De afledte driftsudgifter vurderes og indarbejdes i budgettet, når de konkrete anlægsprojekter vedtages.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	3.000	0	6.000	3.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift		30	30	90

Nr.	A-221

Forslag	Infrastrukturfond og omfartsvej i Hadsten
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der er enighed om ultimo 2018 at tage aftalen om etablering af omfartsvej op til genovervejelse med henblik på at vurdere alternative trafikale løsninger i Hadsten og eventuelt andre steder.

Det foreslås, at der afsættes 6 mio. kr. i 2019, 13 mio. kr. i 2020 og 4 mio. kr. i 2021 og 6 mio. kr. i 2022 til større vejanlægsprojekt.

Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 1 mio. kr. i 2018, 6 mio. kr. i 2019, 13 mio. kr. i 2020 og 4 mio. kr. 2021. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag.

Infrastrukturfonden sikrer midler til ét større vejprojekt ca. hvert fjerde år. Byrådet får dermed mulighed for at prioritere ét stort anlægsprojekt på vejområdet i en byrådsperiode. Midlerne afsat i perioden 2018-20 er forhåndsprioriteret til etablering af omfartsvej i Hadsten. På baggrund af den samfundsøkonomiske analyse, som Byrådet behandlede i august 2015 er projektet (scenarie 1) estimeret til 20 mio. kr. Projekteringen er igangsat i 2018 med henblik på, at anlægget afsluttes i 2020. Der er imidlertid enighed om ultimo 2018 at tage aftalen om etablering af omfartsvej i Hadsten op til genovervejelse. Teknik og Kultur fremlægger i den forbindelse forslag til alternative trafikale løsninger i Hadsten, som blandt andet skal sikre en aflastning af den tungere trafik på Hammelvej.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Anlægsforslaget sikrer, at der løbende afsættes penge til større vejprojekter, i overensstemmelse med prioriteringen i vejplanen. Vejplanen peger både på udvidelser og forbedringer samt opklassificering i henhold til vejplanens model.

Anlægsforslaget skal ses i sammenhæng med A-220 "Mindre vejanlægsprojekter", hvor der afsættes midler til små vejanlægsprojekter. Der forventes udgifter til afledt drift på 200.000 kr. årligt svarende til 1% af den samlede anlægsinvestering.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	6.000	13.000	4.000	6.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift			200	200

Nr.	A-222

Forslag	Investering i nyt vintermateriel
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 750.000 kr. i 2019, -21 og -22 til investering i nyt vintermateriel. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget for 2018-21 med 750.000 kr. i 2018, 0 kr. i 2019 samt 750.000 kr. i 2020 og 2021. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, men med ændret beløb i 2019.

Der er indgået kontrakter med eksterne leverandører om udførelse af vintertjeneste, og de eksterne leverandører benytter Favrskov Kommunes vintermateriel til opgaven. For at sikre en sikker drift, minimere saltforbruget og minimere vedligeholdelsesudgifterne, skal vintermateriellet løbende udskiftes, efterhånden som det bliver slidt.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Drift og vedligeholdelse af vintermateriel finansieres i dag delvist over driftskontoen for vintertjeneste. Det foreslås, at driftsbudgettet suppleres med et årligt rådighedsbeløb på 750.000 kr. til anskaffelse af nyt vintermateriel.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	750	0	750	750
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Cykelstiprojekter
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 4 mio. kr. i 2019 og i overslagsårene til cykelstiprojekter afledt af Trafikhandleplan 2018. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 4 mio. kr. i 2019 og efterfølgende overslagsår. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag. Anlægget skal ses i sammenhæng med A-224 "Trafiksikkerhedsprojekter".

Teknik og Kultur har udarbejdet en samlet Trafikhandleplan med forslag til anlægsprojekter inden for trafikområdet. I trafikhandleplanen oplystes vej-, cykelsti- og trafiksikkerhedsprojekter i vurderet rækkefølge. Vurderingen er sket ud fra en teknisk prioriteringsmodel godkendt august 2015. Byrådet præsenteres årligt for et opdateret katalog over vej-, cykelsti- og trafiksikkerhedsprojekter. Indeværende budgetforslag sikrer finansiering til kommende større cykelstiprojekter.

I 2018 er der igangsat etablering af cykelstiløsninger mellem Foldby-Norring og Svenstup-Hammel. Cykelstiløsningerne færdiggøres i 2019. Dog således, at anlægsarbejdet i Folby-Norring koordineres med Hinnerup Fjernvarmes nedgravning af varmeledning. Midlerne afsat i 2019 er forhåndsprioriteret og frigivet til færdiggørelsen af disse projekter. Byrådet godkendte projekternes anlægsbevilling på byrådsmøde 27. februar 2018.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Cykelstiprojekterne beskrevet i trafikhandleplanen, understøtter borgernes brug af cyklen i dagligdagen. Det vurderes således muligt at øge borgernes anvendelse af cykel, hvis der anlægges flere cykelstier og opnås et større sammenhængende cykelstinet. Særligt er der potentiale i, at ture til og fra skole og fritidsaktiviteter kan ske på cykel, da der her ofte er tale om kortere afstande. Trafikhandleplanen vurderer i alt 41 cykelstiprojekter med en gennemsnitlig pris på 5,8 mio. kr.

Borgere kan ved at benytte sig af cyklen opnå en række sundhedsmæssige og økonomiske fordele. Børn, der tidligt lærer at transportere sig selv, vil være mere trafiksikre fremadrettet.

Anlægsforslaget anslås at medføre afledte driftsudgifter på 1 % af rådighedsbeløbet årligt. De afledte driftsmidler dækker blandt andet udgifter til fejning, snerydning og vedligehold.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	4.000	4.000	4.000	4.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift		40	80	120

Nr.	A-224

Forslag	Trafiksikkerhedsprojekter
Politikområde	204 Fritidsområdet, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 2,5 mio. kr. i 2019, 1,5 mio. kr. i 2020 og 2,5 mio. kr. i 2021 og -22 til trafiksikkerhedsprojekter afledt af Trafikhandleplan 2018. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 1 mio. kr. 2018 og de efterfølgende overslagsår. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, men med ændrede beløb. Anlægget skal ses i sammenhæng med A-223 "Cykelstiprojekter".

Teknik og Kultur har i foråret 2018 udarbejdet en ny skolevejsundersøgelse for kommunens skoler. Undersøgelsen peger på konkrete anlægsforslag i forbindelse med skoleveje eller nærmiljøet omkring skolerne. For hver af skolerne er der udpeget anlægsprojekter, som er prioriteret ud fra trafiksikkerhed. Projekterne har generelt en høj prioritet i forhold til at sikre gode skoleveje og beskytte børn på vej til og fra skolen, som det jf. færdselslovens grundregler er vejmyndighedens forpligtigelse at sikre. Skolevejsanalysens resultater indgår i Teknik og Kulturs samlede Trafikhandleplan. I Trafikhandleplanen oplystes vej-, cykelsti- og trafiksikkerhedsprojekter i vurderet rækkefølge. På baggrund af handleplanen præsenteres Byrådet årligt for et opdateret katalog over vej-, cykelsti- og trafiksikkerhedsprojekter. Budgetforslaget sikrer finansiering til kommende større trafiksikkerhedsprojekter.

Forbedring af sikkerheden i krydset Gelbrovej/Enslevvej finansieres af denne pulje.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Favrskov Kommunes Trafiksikkerhedsplan har en vision om, at der ikke må forekomme dødsfald på Favrskov Kommunes kommunale vejnet. I 2017 blev der registreret ét dødsfald på Favrskov Kommunes vejnet. For at nedbringe antallet af dræbte og tilskadedkomne yderligere, arbejdes der især med adfærdsændrende projekter, men også med fysiske tiltag på skoleveje, veje i landområder og øvrige uheldsbelastede lokaliteter.

Anlægsforslaget anslås at medføre afledte driftsudgifter på 1 % af rådighedsbeløbet. De afledte driftsmidler dækker blandt andet udgifter til opsætning af kampagneskilte, fejning, snerydning o.a.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	2.500	1.500	2.500	2.500
Anlægsindtægter				
Afledt drift		25	50	75

Nr.	A-225

Forslag	Renovering af broer
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der årligt afsættes 1,45 mio. kr. til renovering af broer. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-2021 med 1,35 mio. kr. i 2018, 1 mio. kr. i 2019 og 1,35 mio. kr. i efterfølgende overslagsår. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, dog med ændret beløb i 2019 og i overslagsårene.

Der gennemføres løbende eftersyn (hvert 5. år) af samtlige 161 broer og bygværker i Favrskov Kommune. De seneste eftersynsdata danner således grundlag for et økonomisk overslag for udgifterne ved renovering og ekstraordinær vedligeholdelse, fordelt på de kommende år, og sammensætning af et vedligeholdelsesprogram for bygværkerne i Favrskov Kommune.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Byrådet har løbende godkendt sager vedrørende broforvaltning, herunder vedligeholdelsesprogrammet, som løbende opdateres med nye eftersynsdata. Den daglige drift af kommunens broer finansieres via driftsmidler. Trafik og Vejes samlede budget til driften af broer og bygværker udgør i 2019 812.000 kr.

Der er registreret et årligt vedligeholdelsesbehov på 1,45 mio. kr. i perioden 2019-22. De foreslåede anlægsmidler opretholder den kapital, der er bundet i broer og bygværker og sikrer, at broerne ikke nedbrydes af skader over de næste fire år.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.450	1.450	1.450	1.450
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-226

Forslag	Renovering af fortove
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 800.000 kr. i 2019, -21 og -22 til mindre renoveringsopgaver af fortove. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 500.000 kr. i 2019 og 800.000 kr. i overslagsårene. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, dog med ændret beløb i 2019.

Der er generelt behov for en løbende udskiftning af fortovsbelægninger i Favrskov Kommune. Der er fortove i kommunen, hvor fliser ligger med mere end 3 cm's højdeforskel imellem enkeltfliser, hvilket ifølge retspraksis er ansvarspådragende i tilfælde af faldskader. Derudover findes strækninger med store ujævnheder eller nedslidt belægning. Strækninger med ældre flisebelægninger udgør et stigende behov for renovering.

Det bemærkes, at der i forbindelse med driftsudbuddet af Trafik og Vejles grå opgaver, er opnået markante besparelser på vedligehold og genopretning af fortove fra 2018 og frem.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Med en renovering af fortovene vil fremkommeligheden for de gående blive forbedret, ligesom de ansvarspådragende skader, hvor fortove ligger med ujævnheder større end 3 cm, vil blive reduceret.

For at reducere udgifterne til renovering af fortove og øvrige belægninger, sikrer Teknik og Kultur at renoveringerne planlægges og udføres i forbindelse med renoveringen af øvrige vejanlæg, kloakarbejder, nedgravning af kabler og lignende.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	800	0	800	800
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-227

Forslag	Vedligeholdelse af asfaltbelægninger
Politikområde	204 Fritidsområdet, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 8,6 mio. kr. i 2019, 3,25 mio. kr. i 2020, 3,35 mio. kr. 2021 og 10,1 mio. kr. i 2022 til vedligeholdelse af asfaltbelægninger. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 6 mio. kr. i 2019 og 15 mio. kr. i overslagårene 2020- 21. Der er således tale om en genfremstilling af sidste års forslag, men med ændrede beløb.

Vejdirektoratet udarbejdede for Favrskov Kommune i 2015 en rapport over vejnettets aktuelle tilstand. Rapporten fastslår, at vejbelægningernes generelle tilstand er forbedret i perioden 2010 – 2015

Den aktuelle tilstand af vejene i Favrskov Kommune ligger på gennemsnittet for øvrige danske kommuner. Der findes imidlertid flere strækninger, primært på lokal- og villaveje, hvor der er behov for at igangsætte vedligeholdelse. Det bemærkes, at Favrskov Kommune bestiller en rapport over vejnettets aktuelle tilstand i 2019. Udgifterne hertil afholdes inden for eksisterende budget.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

I henhold til rapporten fra Vejdirektoratet, er der behov for en investering på ca. 18,3 mio. kr. (2016-priser) årligt frem til 2025, hvis den nuværende tilstand af vejene skal opretholdes.

Favrskov Kommunens budget til vedligehold af asfaltbelægninger vedtages hvert år delvist som driftsmidler og delvist som anlægsmidler. I budgettet for 2019 er der afsat 9,7 mio. kr. som driftsmidler. Det betyder, at der, ved en årlig investering i asfaltbelægninger på 18,3 mio. kr., skal afsættes 8,6 mio. kr. årligt som anlægsmidler til vedligeholdelse af asfaltbelægninger.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	8.600	3.250	3.350	10.100
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-228

Forslag	Forbedret trafikafvikling på Frijsenborgvej i Hammel
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 1 mio. kr. i 2019 til håndtering af trængselsproblemerne ved Frijsenborgvej i krydset med Stadionvej i Hammel. Forslaget indgår i budgettet for 2018-21 med 300.000 kr. i 2018, og 1 mio. kr. i 2019. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag. Anlægsprojektet er forhåndsprioriteret.

Der er registreret en uhensigtsmæssig afvikling af trafikken i det eksisterende kryds, hvor der ofte forekommer kødannelser på Frijsenborgvej. Manglende ophold i trafikken på Stadionvej medfører, at både venstre- og højresvingende trafikanter fra Frijsenborgvej skaber kødannelser. De trafikale afviklingsproblemer er til gene for trafikanternes fremkommelighed i spidsbelastningstiderne.

Det bemærkes, at der i løbet af 2018 gennemføres forundersøgelse af mulige løsninger, herunder effekten af svingbaner, samt projektering. Den endelige løsning vil blive politisk behandlet i forbindelse med at der gives en anlægsbevilling.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Forslaget medvirker til en mere effektiv trafikafvikling i krydset.

Midlerne finansierer selve anlægsarbejdet. Hvis projektet ikke kan realiseres for det afsatte beløb finansieres det resterende beløb på A-220 "Mindre vejanlægsprojekter". *jf. Budgetaftalen for 2018-21.*

Anlægsarbejderne koordineres i relevant omfang med etablering af parkeringsplads ved Hammel Stadion som indgik i Budget 2018-21 med 416.000 kr.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.000	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-229

Forslag	Opklassificering af private fællesveje, anlæg
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

Byrådet godkendte 27. februar 2018 en anlægsbevilling til forberedelsen af opklassificering af private fællesveje på i alt 2,5 mio. kr. Bevillingen er finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på 1,5 mio. kr. i 2018, 0,5 mio. kr. i 2019 og 0,5 mio. kr. i 2020. Der foreslås, at der fra 2020 herudover årligt afsættes 2,3 mio. kr. til vedligehold af asfaltbelægninger på opklassificerede veje. Forslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag. Anlægsprojektet er forhåndsprioriteret i 2019.

Byrådet ønsker, at ansvar og ejerforhold på vejområdet i videst muligt omfang harmoniseres på tværs af hele Favrskov Kommune via en opklassificering af private fællesveje. Byrådet har i 2017 annulleret tidligere beslutning om at nedklassificere kommunale veje i den vestlige del af kommunen.

Byrådet vedtager overordnede principper for opklassificering på byrådsmøde september 2018. Vejene overtages efterfølgende over en årrække fra 2020 og frem.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Merudgifterne til den varige, kommunale drift af de opklassificerede veje er aktuelt anslået til 5,2 mio. kroner pr. år fra 2020, hvilket er indarbejdet i budget 2018-21. Den endelige, varige merudgift afhænger af den nærmere afgrænsning af de veje, der skal opklassificeres samt af hvilke relaterede opgaver, der inddrages i opklassificeringen (vejvedligeholdelse, fortovsbelægninger, pleje af grønne arealer, snerydning m.v.).

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	500	2.800	2.300	2.300
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-230

Forslag	Sanering af parkeringsplads ved Hadsten Centret
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 1,6 mio. kr. i 2019 til sanering af parkeringsarealer omkring Hadsten Centret.

Projektets gennemførelse er afhængig af, at sanerede arealer matrikulært overdrages fra nuværende ejer til Favrskov Kommune.

Saneringen vil kunne omfatte fornyelse af belægninger, beplantning, belysning, handicapvenlighed, opsætning af ladestander til el-biler mv. Det endelige projekt vil blive udarbejdet under inddragelse af lokale interessenter, herunder de forretningsdrivende i Hadsten Centret.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Anlægsforslaget skal sikre en generel forskønnelse af området omkring Hadsten Centret.

Forslaget anslås at medføre afledte årlige driftsudgifter på op til 1 % af det samlede rådighedsbeløb. De afledte driftsudgifter vurderes og indarbejdes i budgettet, når de konkrete anlægsprojekter vedtages.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.600	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift		16	16	16

Forslag	Nedrivning og forberedende arbejder i Dommerparken i Hammel
Politikområde	204 Fritidsområder, Vej og Park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der afsættes med anlægsforslaget 10,6 mio. kr. i 2019 og 3 mio. kr. i 2020 til færdiggørelse af etape 0, 1 og 2 samt 8,5 mio. kr. til udførelse af etape 3 i 2022. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 9,6 mio. kr. i budgetoverslagsår 2019 og 8,5 mio. kr. i 2020. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, men med ændret beløbsstørrelse i 2019 og udførelsesår for etape 3. Anlægsprojektet er forhåndsprioriteret.

I den businesscase, der blev udarbejdet i 2014 forud for igangsættelsen af byomdannelsen, indgår der i alt 64,5 mio. kr. fordelt på Etape 0 A-C og Etape 1, 2 og 3. Beløbet er eksklusiv refusion via byfornyelsesloven og fordeles sig med 23 mio. kr. netto på køb og salg af jord (budgetteret under jordforsyningen), 11 mio. kr. til rydning og oprensning, 25 mio. kr. til infrastruktur og 5,5 mio. kr. til planlægning og øvrige udgifter.

Der er i de fire forgangne budgetår 2015, 2016, 2017 og 2018 afsat i alt 23,1 mio. kr. til klargøring og udvikling af området. Der foreslås i 2019 afsat 4 mio. kr. som supplerende bevilling til færdiggørelse af etape 1 plus 9,6 mio. kr. til færdiggørelsen af etape 2. I overslagsåret 2022 er afsat 8,5 mio. kr. til færdiggørelse af etape 3, hvilket i budget 2018-21 var planlagt til udførelse i 2020.

Hidtil har der været afholdt udgifter til planlægning, skitseprojektering samt nedrivning og oprensning af forurening. I takt med masterplanens konkretisering er udgifternes fordeling mellem årene ændret, men det samlede budget er i udgangspunktet uændret. Dog kan der konstateres yderligere udgifter til nedrivning af bygninger og oprensning af jordforurening. Merudgifterne anslås på nuværende tidspunkt at beløbe sig til 4 mio. kr. Til grund for budgettet ligger områdefornyelsens program, der indeholder aktiviteter og anlæg, der er støtteberettiget efter byfornyelsesloven. Dvs. torve, pladser, opholdsarealer m.v., kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger, særlige trafikale foranstaltninger samt planlægning og borgerinddragelse.

Med til anlægsudgifterne regnes arealerhvervelser, men kun i det omfang, de er nødvendige for etablering af de konkrete anlæg. Øvrige arealerhvervelser og salgsindtægter indgår ikke i områdefornyelsens økonomi, men i den samlede businesscase for Dommerparken og finansieres af jordforsyningen.

I nedenstående oversigt indgår indtægter i form af statsrefusion. I takt med at der afholdes udgifter i byomdannelsen, indhentes statslig refusion. Der er indregnet refusion på i alt 3 mio. kr. i 2015, 2016 og 2017, mens den resterende del af refusionsrammen på 1 mio. kr. er indregnet i 2019.

Udgifter forbundet med byggeriet af plejecentret indgår ikke i denne anlægsblok.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Byrådet godkendte 24. juni 2014 'Masterplan for byomdannelsesområdet i Hammel' samt 'Program for områdefornyelse i den centrale del af Hammel'. Det er hensigten tidligt i omdannelsesprocessen at ændre området fra et forfaldent og overflødiggjort erhvervsområde til et mere boligegnet byområde. Det indebærer jordkøb, rydning, jordarbejder, fjernelse af evt. forurening, etablering af grønne arealer og aktiviteter.

Der indgår et års medfølgende drift i udbuddet af anlægsarbejderne i etape 0 og 1, hvorfor der afsættes 100.000 kr. årligt som driftsudvidelse af plejen af området. I 2020 sker der tilsvarende udvidelse af driften med 25.000 kr. som følge af overdragelse af driften af etape 2.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	10.600	3.000	0	8.500
Anlægsindtægter	-1.000			
Afledt drift		100	125	125

Nr.	A-232

Forslag	Fredning af Lysnet
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 365.000 kr. i 2020 og 500.000 kr. i 2021 til udmøntning af Favrskov Kommunes andel af erstatning og efterfølgende pålagte opgaver i forbindelse med den verserende fredning for Lysnet og dennes omgivelser.

Fredningsnævnet påtænker at gennemføre en fredning af Lysnet og dennes omgivelser. Fredningsnævnet, forventer at de berørte lodsejere fremsender erstatningskrav. Fredningen omfatter ca. 58 ha, hvoraf ca. 33,7 ha er beliggende i Favrskov Kommune. Fredningsnævnet er indstillet på en fredning af de arealer, som fredningsnævnet finder nødvendigt at frede til at genoprette udsigten fra Lysnet og skabe grundlag for at fastholde denne udsigt. De økonomiske konsekvenser herfor er indeholdt i anlægsforslaget.

Det foreslås yderligere, at der udarbejdes plejeplaner for overdrev uden for det planlagte fredede område idet Fredningsnævnet bemærker, at flere lodsejere er indstillet på frivillig ordning, hvor der pålægges servitutter, som giver Favrskov Kommune en ret til at pleje overdrev efter en plejeplan. Plejeplanerne udarbejdes i samarbejde med otte berørte ejere. Efterfølgende pålægges servitutter, som giver Favrskov Kommune pligt til at pleje overdrevene, såfremt ejerne ikke selv ønsker det.

Danmarks Naturfredningsforenings havde oprindeligt foreslået en mere omfattende fredning. Heraf redning af ca. 46 ha overdrev. I Fredningsnævnets fastsættelse af fredningsområdets afgrænsning indgår dele af disse overdrev ikke. Fredningsnævnet bemærker, at disse overdrev vil kunne plejes som frivillig ordning. I Favrskov Kommune udgør det samlede overdrevsareal, hvor der kan tænkes frivillig ordning ca. 32,8 ha og berører otte ejere.

Fredningen giver desuden mulighed for, at der kan opsættes udsigtstårn på toppen af Lysnet.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Ved gennemførelse af fredning på ca. 58 ha, hvoraf ca. 33,7 ha er beliggende i Favrskov Kommune, skal der udbetales erstatninger for 29,7 ha. Fordeling af udgift er 75% til staten og 25% til kommunen. Naturstyrelsens ejendom og Naturbeskyttede arealer betales der ikke erstatning til.

Favrskov Kommunes andel af fredningen og udarbejdelse af plejeplan anslås til ca. 100.000 kr. Efterfølgende drift anslås til 4.000 kr. årligt. Dette beløb er til vedligehold af privat § 3 areal der indgår i fredningen.

Uden for fredningsarealet søges der indgået frivillige aftaler og der udarbejdes plejeplaner for 32,8 ha overdrev og efterfølgende tinglysninger hvilket anslås til 140.000 kr. Den efterfølgende opstart af pleje med hegnsopsæt-

ning og rydning anslås til 125.000 kr. med efterfølgende omkostninger til drift på 50.000 kr. Herved sikres pleje af overdrevarsarealer, der indeholder en rig flora, med en stor andel af sjældne arter.

Den nye mulighed for forbedring af adgangsforhold og information om Lysnet giver mulighed for at opsætte ud-kigstårn og gøre det mere publikumsvenligt bl.a. ved at omdanne opkørslen, så der kun er adgang til fods, dog med mulighed for handicappede og arbejdskørsel. Denne forskønnelse kan udarbejdes efter fredningen er gennemført. Til dette foreslås det, at der afsættes 500.000 kr., der sammen med eksterne midler kan gøre området attraktivt. Årlige driftsudgifter anslås til yderligere 10.000 kr. fra 2022.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	0	365	500	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift			50	60

Forslag	Sanering af Plejecentrene Skaghøj og Elmehøj samt Den Gule Villa i Hammel
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der samlet afsættes 18,610 mio. kr. i årene 2019-21 til sanering af Plejecentrene Skaghøj og Elmehøj samt Den Gule Villa.

Beløbet dækker over følgende udgifter:

- 3,9 mio. kr. til nedrivning af Plejecenter Elmehøj og Den Gule Villa.
- 12,460 mio. kr. til delvis nedrivning af Plejecenter Skaghøj (8,940 mio. kr.) og indfrielse af restgælden i jendommen (pr. 31. december 2018 3,520 mio. kr.).
- 2,250 mio. kr. til renovering og indretning af den bevarede del af Plejecenter Skaghøj.

Udgifterne til nedrivning og renovering er skønnet med baggrund i en vurdering fra en ekstern rådgiver, som har gennemgået ejendommene.

Baggrunden for sanering af plejecentrene Skaghøj og Elmehøj er, at de bliver erstattet af det nye plejecenter Dommerparken i Hammel, som forventes at stå klar til indflytning i efteråret 2019.

Det er en forudsætning i forhold til såvel Plejecenter Elmehøj som Skaghøj, at ejendommene fraflyttes af beboerne i forbindelse med færdiggørelse af Plejecenter Dommerparken. Social og Sundhed tilrettelægger sammen med beboerne og de pårørende en proces herfor.

Det er tidligere forudsat i masterplanen for Plejecenter Dommerparken, at udgifter i forbindelse med Plejecenter Skaghøj og Elmehøj herunder nedrivningsudgifter, indfrielse af lån osv., kunne finansieres ved salg af grundene.

Der ikke er taget stilling til en efterfølgende anvendelse af grundene efter nedrivning af ejendommene, men hvis grundene ikke sælges umiddelbart efter nedrivningen, vil der skulle afsættes midler til løbende vedligeholdelse af arealerne.

Plejecenter Elmehøj

Plejecenter Elmehøj, som er en selvejende institution, er beliggende på Elmevej 40 i Hammel. Bygningen blev opført i 1968 som en efterskole og blev i 1992 indrettet til plejecenter. Elmehøj indeholder 37 ældreboliger med tilhørende aktivitets-/fælleslokaler samt kontorfaciliteter til demensteamet og Favrskov Hjerneteam (hjerneskadeområdet). Ejendommen administreres af APO-boligfonden (Aktive Pensionisters Organisation).

Under forudsætning af, at bestyrelsen for institutionen træffer beslutning om at opløse institutionen, så har boligerne ikke længere status af ældreboliger. I henhold til institutionens vedtægter tilfalder institutionens eventuelle formue, herunder bygningen, Favrskov Kommune. Det forventes, at der som minimum vil være en formue af en sådan størrelse, at den kan dække de kommunale udgifter, fx frikøb af administrationsaftalen med APO-

boligfonden samt den tinglysningsafgift, der er forbundet med overtagelsen af institutionen. Formuen vil ikke kunne dække udgifterne til nedrivning af bygningen.

Plejecenter Skaghøj

Plejecenter Skaghøj, der er beliggende på Anbækvej i Hammel, er opført i 1945 og senere ombygget i etaper til ældreboliger. Skaghøj indeholder 52 ældreboliger opført efter almenboligloven samt 11 korttidspladser, som ikke er opført som almene ældreboliger. Centeret indeholder endvidere modtagekøkken, cafeteria, kontorum, grupperum for både inde- og udegrupper samt trænings- og aktivitetsrum.

Det foreslås, at der foretages en delvis nedrivning af Plejecenter Skaghøj således, at den nyere del af Plejecenter Skaghøj, hvor de 11 korttidspladser i dag er beliggende, ikke nedrives. Det betyder, at denne del af bygningen kan anvendes til de administrative funktioner, der i dag har til huse på Plejecenter Elmevej og Skaghøj. Det drejer sig om Favrskov Hjerneteam og Hjemmeplejen Favrskov Vest. Der er ikke planlagt med faciliteter til disse funktioner på plejecentret i Dommerparken.

Det forudsættes, at det støttede lån er fuldt indfriet. Der er som nævnt en restgæld i ejendommen, som ved indfrielse pr. 31. december 2018, udgør ca. 3,52 mio. kr.

En bevarelse af den nyere del af bygningen vil være forbundet med udgifter til ombygning/renoveringer samt fremtidige vedligeholdelsesudgifter, jf. nedenfor.

Hvis de almene ældreboliger nedlægges, bygningerne bevares og alternativt anvendes til andre kommunale formål vil kommunen fortsat være omfattet af forpligtelsen til at indbetale til Landsbyggefonden. Udgifterne hertil udgør 2/3 af de hidtidige udgifter til afdrag/renter og er forventeligt på 1 mio. kr. årligt. Det endelige beløb skal afklares med Landsbyggefonden. Denne forpligtelse ophører ikke. Den del af bygningen, som foreslås bevaret, vil ikke medføre forpligtelse til at indbetale til Landsbyggefonden, da den ikke har status som ældreboliger men som servicearealer.

Nedrivningen skal være udført umiddelbart efter, at beboerne på Plejecenter Elmevej og Skaghøj flytter til Plejecenter Dommerparken. Dette for at undgå, at forpligtelsen til Landsbyggefonden for så vidt angår ældreboligerne på Plejecenter Skaghøj indtræder, jf. ovenfor.

Hvis det besluttes at nedrive hele Plejecenter Skaghøj, skal det bemærkes, at der skal findes nye lokaliteter til Favrskov Hjerneteam og Hjemmeplejen, der i dag har til huse på Elmevej og Skaghøj Plejecentre.

Det bemærkes, at Plejecenter Skaghøj efter en umiddelbar vurdering ikke kan sælges som projektejendom med henblik på etablering af fx lejligheder i bygningen. Inden en nedrivning vil dette kunne undersøges nærmere.

Den Gule Villa

Den Gule Villa, som er beliggende på Elmevej i Hammel, er overtaget af Hammel Kommune i 1990. Det anbefales, at Den Gule Villa nedrives. Bygningen anvendes i dag som midlertidig flygtningebolig. Pr. 1. september 2018 bor der fem flygtninge midlertidigt i Den Gule Villa. Alle fem personer vil være flyttet i permanente boliger i efteråret 2019.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Et foreløbigt skøn fra en ekstern rådgiver angiver udgiftsniveauet til at være ca. 3,75 mio. kr. til en samlet nedrivning af Plejecenter Elmevej. Udgifterne til nedrivning af Den Gule Villa kan på baggrund af erfaringstal med lignende bygninger estimeres til 150.000 kr.

Et foreløbigt skøn i relation til Plejecenter Skaghøj fra ekstern rådgiver angiver et udgiftsniveau på 8,940 mio. kr. til en delvis nedrivning af bygningen og opførelse af en ny gavl.

Da Plejecenter Skaghøj i lighed med de øvrige to bygninger har bygningsmæssige udfordringer og bærer præg af, at der ikke i en årrække er foretaget renoveringer, vurderes det, at der skal anvendes 1,75 mio. kr. til renovering af den tilbageblevne bygning. Udgifterne vedrører fx nye vinduer i en del af bygningen og reparation af taget. Der må endvidere forventes udgifter til at indrette den øverste del af bygningen til administrative formål afhængig af omfanget af ombygningsopgaver. Udgiftsniveauet anslås til ca. 0,5 mio. kr. til dækning af begrænsede indretningsopgaver.

Dertil kommer de normale driftsudgifter, som fx forsikringer, el, varme, vand, rengøring, renovation m.v., da alle kommunale driftsudgifter på Plejecenter Elmehøj og Skaghøj er overført til finansiering af udgifterne på Plejecenter Dommerparken og kortidspladserne. Der er derfor ingen resterende driftsmidler – ud over Hjerneteamet, som har et budget på 24.000 kr. De samlede driftsudgifter anslås til 0,5 mio. kr.

Det vurderes, at hvis det besluttes at nedrive hele Plejecenter Skaghøj, vil udgifterne hertil være ca. 10. mio. kr. samt 3,52 mio. kr. til indfrielse af restgælden i ejendommen, i alt 13,52 mio. kr.

Der vil være afledte driftsudgifter på 20.000 kr. årligt til pasning og vedligehold af arealerne, når bygningerne er revet ned.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	4.000	13.610	1.000	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift	520	520	520	520

Forslag	Udbygning af Sløjfen i Hadsten og etablering af ungdomsklub
Politikområde	201 Fast ejendom
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes i alt 19 mio. kr. til om- og udbygning af Kulturhuset Sløjfen i Hadsten. Konkret foreslås følgende (skønnet udgift angivet i parentes):

- Projektering og tekniske undersøgelser (0,5 kr.)
- Tilbygning af ungdomsklublokaler (ca. 11,5 mio. kr.)
- Øvrig ombygning/sammenbygning (ca. 1,5 mio. kr.)
- Udvidelse af Sløjfens køkken således madproduktion er mulig (ca. 2 mio. kr.)
- Erstatnings- og ekstralokaler til musikskolen og evt. andre kulturelle aktiviteter (ca. 1 mio. kr.)
- Forskønnelse og ny-indretning af omkringliggende arealer (ca. 1,5 mio. kr.)
- Nyt inventar (ca. 1 mio. kr.)

Byrådet besluttede på mødet 26. juni 2018, at der oprettes decentrale fritidsklubtilbud for 4. til 6. klasse på de tre skoler i Hadsten og et fælles ungdomsklubtilbud centralt i Hadsten. Det vurderes, at der kan etableres tre decentrale fritidsklubtilbud for 4. til 6. klasse for ca. 600.000 kr., der kan finansieres af det afsatte rådighedsbeløb i budget 2018.

Forvaltningen har af flere omgange undersøgt lokaliseringsmuligheder centralt i Hadsten, men ikke fundet andre egnede muligheder end en sammenbygning med Sløjfen, hvis et ny ungdomsklubtilbud skal placeres centralt i Hadsten.

Der skal endvidere gøre opmærksom på, at der i den tidligere Hadsten Kommune har været overvejelser og planer om at etablere en biograf i tilknytning til Sløjfen. Det anbefales, at disse overvejelser fastholdes i en samlet plan for udvidelse og ny-indretning af Sløjfen. Anbefalingen skal bl.a. ses i sammenhæng med at bestyrelsen for biografen i Hadsten over for Teknik og Kultur har givet udtryk for at de ønsker at udvide biografen med en sal 2.

Biografens aktuelle ejendom er i alt 330,5 m². Ejendommens alder og vedligeholdelsesstand taget i betragtning skal der over de kommende år ske en tag- og rørdskiftning samt vedligeholdelsesopgaver i budgetperioden svarende til ca. 700.000 kr. Baseret på tidligere tegninger for en udvidelse af Sløjfen med en ny biograf skønnes udgiften hertil at være ca. 9 mio. kr.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

For at opnå en optimal udnyttelse af Kulturhuset Sløjfens eksisterende lokaler og en hensigtsmæssig om- og udbygning anbefales det, at der udarbejdes et samlet projektoplæg indeholdende en ungdomsklub, udbygning af køkkenfaciliteter samt en udvidelse med et møde- og aktivitetslokale. Samtidig fastholdes muligheden for at placere en biograf i en samlet løsning.

Intentionen i de forslag, der skal arbejdes videre med, skal være at skabe en naturlig sammenhæng mellem de nuværende og de fremtidige aktiviteter i Sløjfen, under hensyntagen til husets arkitektoniske formsprog. Dette vil sandsynligvis betyde, at der må forventes en omdisponering og ombygning af dele af den nuværende bygning, ligesom der også skal tages hensyn til logistikken i de fremtidige ankomst- og parkeringsforhold.

Et foreløbigt overslag på i alt 19 mio. kr. til det samlede projekts gennemførelse vurderes at være behæftet med en del usikkerhed, idet blandt andet jordbundsforholdene i området omkring Sløjfen sandsynligvis vil medføre, at der skal udskiftes en del jord eller piloteres, ligesom projektets udformning endnu ikke er fastlagt.

I budgettet for 2018 er der afsat rådighedsbeløb på 4,4 mio. kr. til etablering af en ungdomsklub i Hadsten. Heraf forventes 0,6 mio. kr. anvendt til etablering af fritidsklubtilbud på skolerne til 4. til 6. klasse. Dermed kan 3,8 mio. kr. anvendes til etablering af en ungdomsklubløsning.

Det foreslås, at der anvendes 0,5 mio.kr. til udarbejdelse af projektoplægget som finansieres af det afsatte rådighedsbeløb i 2018 til forberedelse af etableringen af en ny ungdomsklub. Projektoplægget skal danne ramme for den endelige budgetlægning til budget 2020-23 og efterfølgende beslutning om projektets udformning.

Projektoplægget udarbejdes af en ekstern konsulent med inddragelse af brugere og interessenter. Arbejdet med projektoplægget igangsættes umiddelbart efter godkendelsen af budget 2018-21.

De samlede forventede udgifter til realisering af helhedsløsningen (uden biograf) ved Sløjfen udgør 19 mio. kr. Udover ovennævnte 3,8 mio. kr., skal der således afsættes 15,2 mio. kr. i budget 2019-22.

En begrænset del af forsikringssummen vedrørende Kirkevej 8 i Hadsten er endnu ikke budgetlagt. I budget 2019-22 kan der dermed budgetlægges med en indtægt på 0,9 mio. kr. Nettoudgiften i budget 2019-22 udgør således 14,3 mio. kr.

Det bemærkes, at den skitserede proces medfører, at en ungdomsklub tidligst kan stå færdig i 2021, hvorfor ungdomsklubbens midlertidige placering på Vinterslevvej forlænges.

Med en eventuel samling af flere aktiviteter i Sløjfen, skal der tages stilling til det fremtidige samarbejde – og kompetenceforhold i huset. Ligeledes vil en afklaring af de driftsøkonomiske aspekter skulle beskrives. Driftsøkonomien er derfor endnu ikke beskrevet, idet denne knytter an til den endelige afklaring af hvilke aktiviteter, som Sløjfen skal indeholde.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	0	5.200	10.000	0
Anlægsindtægter		-895		
Afledt drift				

Nr.	A-236ny

Forslag	Skovrejsning
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der afsættes et beløb til yderligere skovrejsning i samarbejde med Vandrådet - f.eks. til udmøntning af indsatsplan Hadsten.

Formålet er især til sikring af grundvandet og desuden for at tilgodese rekreative formål.

En kommende skovrejsning vil ske på baggrund af en samlet planlægning med henblik på at sikre den størst mulige effekt på drikkevandskvaliteten og på fremtidssikring af grundvandet.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Denne blok skal ses i sammenhæng med U-104 Indsatsplaner for beskyttelse af drikkevandet.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	0	3.000	3.000	3.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-237ny

Forslag	Miljøvenlig transport og CO2-reduktion
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der afsættes 1,15 mio. kr. og 1,5 mio. kr. i overslagsårene til en nærmere vurdering af mulighederne for at reducere anvendelse af fossile brændstoffer og CO2-udslip samt til iværksættelse af forskellige initiativer, der kan bidrage til en mere miljøvenlig transport.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Formålet med tiltaget er bl.a. at omlægge privatbilisme, kommunens egen kørsel og den kollektive trafik til mere miljøvenlige transportløsninger. Indsatsen vedrører blandt andet anvendelse af el- og hybridbiler, el- eller naturgasdrevne busser, delebilsløsninger, elcykler mv.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.150	1.500	1.500	1.500
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-238ny

Forslag	Nye mountainbike-spor
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der afsættes 200.000 kr. i henholdsvis 2019 og 2020 til etablering af nye mountainbike-spor i Favrskov Kommune, hvor det første spor søges etableret i Hadsten. Endvidere afsættes 250.000 kr. i overslagsårene til drift af sporene.

Med etableringen af nye spor vil Favrskov Kommune øge adgangen til naturen og være med til at styrke sundhed, velvære og livskvalitet for borgerne. Etablering af nye MTB spor vil markedsføringsmæssigt være en gevinst for kommunen, fordi naturen, skovene og sporene tiltrækker borgere ude fra. De eksisterende spor i Hinne-rup og Hammel benyttes i stor udstrækning og tiltrækker mange mountainbikere.

Der kan etableres 1-2 nye spor om året afhængigt af sporenes længde. Det undersøges om de eksisterende spor kan udvides og forbedres, og om der eventuelt kan etableres et spor i tilknytning til Pøt Mølle. De nye spor kan f.eks. etableres i Ulstrup og Hadsten, hvor der allerede foreligger interessetilkendegivelser fra lokale mountainbike foreninger om etablering af spor. Sporene anlægges ved frivilligt arbejde i lighed med sporene i Hinne-rup og Hammel. Der tilknyttes en ekstern konsulent i forbindelse med etablering af sporene. Hadsten Trail Builders og Ulstrup IF inddrages i arbejdet.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Det koster ca. 16.000 kr. at etablere én kilometer MTB spor. Med anlægsbeløbet kan der anlægges ca. 12,5 km spor i både 2019 og 2020. Der afsættes 50.000 kr. til årlig drift pr. 12,5 km spor. I 2019 afsættes 25.000 kr. svarende til et halvt års drift. Driften varetages af frivillige og materialerne betales af Favrskov Kommune.

Ud over driften af selve sporene, skal der afsættes et driftsbeløb til aftaler med private lodsejerne om brugsret til områder, hvor Favrskov Kommune ikke ejer skovarealer. Baseret på de nuværende aftaler for sporene i Hinne-rup og Hammel, vil udgiften udgøre ca. 76.000 kr. årligt pr. 12,5 km spor. Driftsbudgettet tilpasses de faktiske udgifter, når aftalerne med lodejerne er indgået.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	200	200	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift	100	250	250	250

Nr.	A-239ny

Forslag	Åbad i Ulstrup
Politikområde	204 Fritidsområder, vej og park
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:
I 2018 pågår forundersøgelse vedrørende muligheden for etablering af et åbad ved Dannebrogpladsen i Ulstrup.   Hvis forundersøgelsen viser, at det er muligt at etablere et åbad ved Dannebrogpladsen, afsættes et kommunalt medfinansieringsbeløb til formålet i 2019. Beløbet kan anvendes som udgangspunkt for af skaffe yderligere ekstern finansiering ved relevante fonde og puljer.   Beløbet skal alene udmøntes, hvis projektet realiseres.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:
Forslaget bidrager til at styrke Dannebrogpladsen og Ulstrup som vigtige destinationer på Gudenåen.   Et fuldt udbygget åbad er tidligere vurderet til at koste i omegnen af 5 mio. kr. og den kommunale andel vil ideelt set udgøre 25 % af den samlede anlægssum. Det forudsættes således at der rejses ekstern finansiering til udgifterne udover 1,25 mio. kr.   Der er ikke afsat midler til afledt drift af åbadet, idet det ikke er muligt at opgøre de samlede driftsudgifter til åbadet på nuværende tidspunkt.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.250	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-301

Forslag	Opgradering af faglokaler på skoleområdet.
Politikområde	301 Folkeskoler og fritidstilbud
Udvalg	Børne- og Skoleudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes en anlægspulje på 1,5 mio. kr. i 2019, 2,2 mio. kr. i 2020 og 2,0 mio. kr. i 2021-2022 således, at der gives et løft til faglokaler i folkeskolerne.

Anlægsforslaget indgår i Budget 2018-21 med 8,0 mio. kr. i 2018 samt 2,0 mio. kr. i overslagsårene 2020 og 2021. Der er ikke afsat beløb i overslagsåret 2019. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, hvor det nu foreslås at afsætte 1,5 mio. kr. i 2019 til renovering af faglokaler på yderligere to skoler. Det skyldes, at der stadig er et betydeligt behov for renovering og opgradering af faglokaler til blandt andet madkundskab, så de imødekommer de nye krav til fagene, jf. folkeskolereformen.

På nuværende tidspunkt foreslås følgende:

- Renovering af madkundskabslokale på Rønbækskolen – 800.000 kr.
- Renovering af madkundskabslokale på Hadsten Skole – 700.000 kr.

Det 20 år gamle madkundskabslokale på Hadsten skole trænger til udskiftning. Overfladerne er slidte, hvilket gør dem svære at renholde. Enkelte steder har servicemedarbejderne lavet reparationer i inventaret. Gulvene er også nedslidt og skiftes i forbindelse med nyt køkken. I forbindelse med udskiftning af køkken, ændres indretningen, så den bliver mere hensigtsmæssig i forhold til den måde, man laver undervisning på i dag.

Madkundskabslokalet på Rønbækskolen er af ældre dato, og er nedslidt. Det er derfor vanskeligt at opretholde en ordentlig hygiejnestandard. Installationerne under gulvene er også ved at have den alder, hvor der kan forventes begyndende tæring. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at udskifte installationerne, når lokalet renoveres, så de ikke senere opstår en rørskade i det nyrenoverede areal. Udgift hertil er indregnet i overslaget.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Med opgraderingen vil faglokalerne i højere grad imødekomme de nye krav til fagene jf. folkeskolereformen. Opgraderingen vil samtidig give mulighed for at etablere kombinationslokaler, således at lokalerne mere effektivt kan anvendes til flere og nye kreative fag både i undervisningstiden og i fritidsdelen. Dertil skal det bidrage til, at den understøttende undervisning kan ske i sammenhæng med den fagdelte undervisning.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.500	2.200	2.000	2.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Helhedsplan for opgradering og arealoptimering af Tungelundskolen
Politikområde	301 Folkeskoler og fritidstilbud
Udvalg	Børne- og Skoleudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 500.000 kr. i 2019 til udarbejdelse af en helhedsplan for Tungelundskolen i Thorsø. Rådighedsbeløbet søges til dækning af udgifter til ekstern rådgivning til forundersøgelser og udarbejdelse af skitseforslag, rumprogram, tekniske undersøgelser m.v. Der foreslås i hvert af overslagsårene 2020 og 2021 afsat 15,0 mio. kr. og i overslagsåret 2022 afsat 5,0 mio. kr. til gennemførelse af helhedsplanen.

Tungelundskolen fra 1958 fremstår flere steder nedslidt. Indretningen præges af flere om- og tilbygninger fra starten af 70'erne til starten af 00'erne og har samlet set en dårlig udnyttelse af skolens kvadratmetre. Skolen har ca. 375 elever fra børnehaveklasse til 9. klasse. Elevprognosen viser, at elevtallet er faldende. I skoleåret 2027/28 viser prognosen, at der vil være 311 elever på Tungelundskolen. Ejendomscentret har i 2016 fået udarbejdet en bygningsanalyse, der viser, at der er et væsentligt bygningsareal i overskud i forhold til skolens elevtal og dermed arealbehov. Der er derfor behov for at udarbejde en samlet helhedsplan for opgradering og arealoptimering af Tungelundskolen.

Tungelundskolens ledelse har udarbejdet et udspil til vision for pædagogik og læring for udvikling af den fremtidige skole i Thorsø. Ejendomscentret har i samarbejde med Tungelundskolens ledelse drøftet muligheder for en bygningsoptimering, og skolens udspil til vision er omsat til et skitseoplæg til ombygning og renovering af skolen.

Det foreslås, at der i 2019, med ekstern rådgivningsbistand, gennemføres en proces med henblik på kvalificering af skitseoplægget til et forslag til helhedsplan - herunder udfordring af arealoptimeringspotentialet. Skolebestyrelsen og MED-udvalg inddrages i udarbejdelsen af helhedsplanen.

Til budgetprocessen 2020-24 vil der på baggrund af helhedsplanen blive fremsat eventuelle alternative anlægsforslag til gennemførelse af en opgradering og arealoptimering af Tungelundskolen.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

De samlede anlægsudgifter kan på baggrund af det aktuelle skitseforslag med nogen usikkerhed og i sin nuværende form estimeres til 30 - 40 mio. kr. Beløbet revideres ved kommende budgetprocesser. I beløbet indgår 6 mio. kr. som et registreret bygningsvedligehold. Dette beløb er ikke afsat i de generelle vedligeholdelsesbudgetter. Det betyder, at der, såfremt anlægsforslaget ikke vedtages, vil blive fremsat anlægsforslag på dette beløb i de kommende år. Gennemføres projektet i sin foreliggende form, kan de samlede årlige driftsbesparelser på bygningsdriften estimeres til 400.000 til 450.000 kr. fra 2023. Med et rådighedsbeløb til en helhedsplan forventes, at der er et potentiale for yderligere arealoptimering end det nuværende skitseforslag lægger op til, og deraf yderligere afledte driftsbesparelser på bygningsdriften.

Der er reserveret 1,79 mio. kr. af anlægspuljen til opgradering af faglokaler i 2019 samt 600.000 kr. af puljen til

bygningstilpasninger i forbindelse med etablering af førskoletilbud. Udmøntning afventer en helhedsplan for Tungelundskolen og igangsættes først, når en plan foreligger.

Renoveringen vil sikre en moderniseret og attraktiv skole i Thorsø, der lever op til nutidige bygningsmæssige standarder for undervisningsaktiviteter, pædagogik og læring i folkeskolen. Det vil understøtte skolens ledelses vision og skabe bedre muligheder for differentieret undervisning, nye læringsmiljøer og en varieret skoledag.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	500	15.000	15.000	5.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-303

Forslag	Renovering af legepladser i dagtilbud og skole
Politikområde	301 Folkeskoler og fritidstilbud - 302 Dagtilbud
Udvalg	Børne- og Skoleudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes en anlægspulje på 1,5 mio. kr. i 2019, 1,0 mio. kr. i overslagsåret 2020 og 1,5 mio. kr. i overslagsårene 2021 og 2022 til renovering af legepladser ved daginstitutioner, skoler og fritidscentre. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne Budget 2018-21 med 1,5 mio. kr. i 2018 samt i overslagsårene. Beløbet i 2019 vurderes at være passende i forhold til de fremtidige renoveringsopgaver samt erfaringerne fra tidligere år. Derfor foreslås det, at beløbet i 2019 fortsætter på samme niveau som i 2018.

Puljen administreres således, at institutionerne har mulighed for at søge om tilskud fra puljen til udskiftnings- og vedligeholdelsesprojekter, som ikke kan dækkes af institutionernes egne vedligeholdelsesbudgetter til legepladser. I 2018 ansøgte institutionerne om tilskud til projekter for cirka 1,8 mio. kr. Børn og Skole har primært tilgodeset projekter med alvorlige problemstillinger; enten ved reparation af eksisterende eller til etablering af nyt som følge af, at det eksisterende var af en sådan stand, at man har været nødt til at fjerne det helt. I 2018 er der eksempelvis givet tilskud til nye legeredskaber i Ulstrup Børnehus (ca. 110.000 kr.), tilskud til renovering og ny indretning af legeplads i Børnehuset Fuglereden (ca. 80.000 kr.), tilskud til renovering af legeplads ved Korsholm Skole (64.000 kr.) og tilskud til renovering af legeplads ved Lilleåskolen (ca. 190.000 kr.).

Forslaget kan ses i sammenhæng med A-306 "Opgradering af lege- og læringsmiljøer i daginstitutionerne".

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Én gang årligt gennemgås alle legepladser i dagtilbud og skole af en ekstern konsulent. Ved disse tilsyn gives ofte anmærkninger om udskiftning og reetablering af legepladser af hensyn til børnenes sikkerhed ved brug af legepladserne.

Daginstitutioner og skoler har på nuværende tidspunkt afsat et mindre beløb på driftsbudgettet til vedligeholdelse af legepladser. Børn og Skole vil med denne pulje have mulighed for i en grad at dække udgifter forbundet med nødvendige renoveringsopgaver og udbedring af påbud, som er givet i forbindelse med legepladstilsynet. Hvis det ikke er muligt at modtage midler fra puljen, kan det indebære store udgifter for den enkelte daginstitution og skole.

Børn og Skole vil også have mulighed for at nytænke indretning af udearealer, der understøtter børn og unges motoriske udvikling og muligheder for et aktivt udeliv.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.500	1.000	1.500	1.500
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Pædagogisk it i dagtilbud og skole
Politikområde	301 Folkeskoler og fritidstilbud – 302 Dagtilbud
Udvalg	Børne- og Skoleudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes en anlægspulje på 2,5 mio. kr. i 2019, 2,0 mio. kr. i overslagsåret 2020 og 700.000 kr. i overslagsårene 2021 og 2022.

Anlægsforslaget indgår i det vedtagne Budget 2018-21 med 3,8 mio. kr. i 2018 og 2019 (overslagsår), samt 700.000 kr. i overslagsårene 2020 og 2021. Der er tale om en genfremsættelse af sidste års forslag om at sikre den fulde implementering af indkøb af bærbare computere (Chromebooks) for elever i 3. – 6. klassetrin (mellemtrinnet) med den ændring, at det planlagte indkøb i Budget 2018-21 til to klassetrin i 2019, deles med ét klassetrin i 2019 og ét klassetrin i 2020. Dertil kommer det planlagte kompetenceløft for 250 medarbejdere i 2018 og 2019 for at få det fulde udbytte af den digitale læringsplatform.

Forslaget betyder, at der i hvert af årene 2019 og 2020 afsættes 1,3 mio. kr. til indkøb af Chromebooks til ét klassetrin. Introduktionen af Chromebooks fra 3. klasse og anvendelsen på mellemtrinnet vurderes at være optimal i forhold til den pædagogiske it-anvendelse i folkeskolen herunder især anvendelsen af den digitale læringsplatform. Chromebooks har en levetid på ca. fire år. En Chromebook er en bærbar computer, installeret med Googles operativsystem.

Forslaget betyder, at der som i 2018 også i 2019 afsættes 500.000 kr. således, at det planlagte kompetenceløft for ca. 250 medarbejdere over to år kan fuldføres. Formålet er at bidrage til, at skolerne de kommende år kan udnytte de mange muligheder, der ligger i anvendelsen af digitale læringsmidler, herunder i forhold til at undervisningen tilpasses den enkelte elev.

Efter 7. klasse anvender eleverne i høj grad PC'ere i undervisningen. Mange elever anvender her eget it-udstyr (Bring Your Own Device). Favrskov Kommunes it-strategi vægter, at alle elever har adgang til velfungerende it-udstyr, og at så mange elever som muligt medbringer eget it-udstyr. Det er som følge heraf nødvendigt at sikre, at der på skolerne er velfungerende internetadgang samt it-udstyr til udlån til elever, der ikke har mulighed for at anvende eget udstyr. I Budget 2018-21 blev der i 2018 og overslagsårene vedtaget at anvende ca. 200.000 kr. af den foreslåede anlægspulje som bidrag til skolernes indkøb af udstyr til de skoleelever, der ikke har mulighed for selv at medbringe eget it-udstyr samt til øvrigt it-udstyr, der kan indgå i pædagogiske it-projekter.

Som grundlag for arbejdet med it og medier er visionen, at der skal være tilgængelige, velfungerende og forskellige digitale redskaber på alle niveauer. På dagtilbudsområdet blev det i Budget 2018-21 vedtaget at anvende ca. 500.000 kr. i 2018 og overslagsårene dels til udskiftning af iPads og dels til indkøb af varierede digitale redskaber. Dette kan eksempelvis være digitale mikroskoper til brug i arbejdet med naturen og naturfænomener, minirobotter til begyndende teknologiforståelse samt fleksible mini-projektorer, som anvendes til arbejdet med børns sproglige udvikling.

På dagtilbudsområdet indgår udstyret i de pædagogiske aktiviteter, der understøtter børnenes læring og udvik-

ling, it-kompetencer samt den digitale dannelse. Med genfremsættelsen kan udskiftningen af iPads og indkøbet af varierende digitale redskaber på daginstitutionsområdet fortsætte på dagtilbudsområdet.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Anlægsforslaget understøtter, at it og digitalisering bliver et bærende element i skolerne og dagtilbuddene. Det betyder blandt andet en videreudvikling af de digitale læringsmiljøer, som er en indsats godkendt i forbindelse med Byrådets behandling af kvalitetsrapporten 2017. Heri indgår arbejdet med den obligatoriske digitale læringsplatform.

I takt med, at brugen af digitale læringsplatforme øges i indskolingen, kan der i de kommende år forventes et øget behov for investeringer i Chromebooks.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	2.500	2.000	700	700
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Pulje til etablering af vuggestuepladser som følge af kapacitetsanalysen på dagtilbudsområdet 2018-2022
Politikområde	302 Dagtilbud
Udvalg	Børne- og Skoleudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Byrådet besluttede 26. juni 2018, at der i forlængelse af Kapacitetsanalysen på dagtilbudsområdet 2018-2022 udarbejdes et budgetforslag om etablering af vuggestuepladser.

Det foreslås på den baggrund, at der afsættes en anlægspulje på i alt 28,635 mio. kr. i 2019 og 2020 til etablering af vuggestuegrupper med op til 108 vuggestuepladser. Aktuelt er der behov for pladsudvidelser i følgende områder:

- Hinnerup By
- Korsholm
- Hammel By
- Hadsten By.

Pladsudvidelserne planlægges som tilbygninger til eksisterende institutioner med et omfang, der muliggør, at man, såfremt der indtræffer et stigende pladsbehov i fremtiden, politisk kan godkende, at der indskrives yderligere børn. Ligeledes planlægges byggerierne således, at 0-2 års pladserne ved behov kan omdannes til 3-6 års pladser.

Børn og Skole vil i samarbejde med Ejendomscentret i perioden frem til 2019 undersøge, hvordan de ekstra pladser mest hensigtsmæssigt kan tilvejebringes.

Anlægspuljen foreslås udmøntet i takt med udviklingen i børnetallet på 0-2-års området. Byrådet vil primo 2019 blive forelagt en sag vedr. udmøntning af puljen.

Såfremt det besluttes at udvide antallet af vuggestuepladser, vil etableringen af de 108 pladser indebære, at der etableres krybberum, toiletter og foretages bygningsmæssige tilpasninger. Udover selve byggerierne dækker anlægssummen over nyanskaffelser i form af pusleborde, garderober, krybber, inventar (borde og stole mv.) samt etablering af udendørs legeareal til vuggestuebørnene.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Baggrunden for udvidelsen er, at det i dag ikke er muligt at rekruttere et tilstrækkeligt antal dagplejere. For at sikre en mere stabil kapacitet fremadrettet er det foreslåede antal vuggestuepladser lidt større end kapacitetsanalysen viser.

Behovet for 0-2-års pladser løses i dag ved midlertidige merindskrivninger i de øvrige integrerede institutioner og ved at benytte 5. plads i dagplejen. Ved oprettelse af flere vuggestuepladser forventes Favrskov Kommune at kunne imødekomme det fremtidige behov og dermed overholde kommunens pasningsgaranti på området.

Drift af en vuggestueplads koster ca. 8.300 kr. mere pr. plads pr. år end en dagplejeplads. De driftsmæssige merudgifter ved etablering og ibrugtagning af 80 vuggestuepladser beløber sig derfor til netto 666.000 kr. pr. år. Der skal derudover påregnes ekstraudgifter til bygningsdrift på ca. 575.000 kr. pr. år.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	10.075	18.560	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift	33	702	1.241	1.241

Forslag	Opgradering af lege- og læringsmiljøer i daginstitutionerne
Politikområde	302 Dagtilbud
Udvalg	Børne- og Skoleudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes en pulje på 1,5 mio. kr. i 2019, 0 kr. i overslagsåret 2020, 1,0 mio. kr. i overslagsåret 2021 og 2,0 mio. kr. i overslagsåret 2022 således, at der gives et væsentligt løft til lege- og læringsmiljøer i daginstitutionerne. Opgraderingen skal medvirke til en nytænkning af de fysiske rammer, så de bliver tidsvarende.

Målet er at skabe inspirerende lege- og læringsmiljøer, der i højere grad fremmer børns trivsel, udvikling og læring og ruster dem til fremtidens krav. Gentænkning af lege- og læringsmiljøet i institutionerne vil give børnene mulighed for at eksperimentere med eksempelvis krop og bevægelse, natur og miljø samt musiske og kreative aktiviteter i nye rammer.

Intentionen er at videreudvikle hverdagen i daginstitutionerne i retning mod en mere samlet, varieret pædagogisk dag, hvor børnene er mere fysisk aktive, får mere sammenhængende læringsforløb og får bedre mulighed for at lege og eksperimentere.

Investeringen skal også bidrage til det udviklingsarbejde, som Byrådet godkendte i forbindelse med Budget 2018-2021, 'Fremtidens dagtilbud' samt regeringens netop vedtagne revidering af dagtilbudsloven 'Stærkere dagtilbud', der bl.a. omhandler en styrkelse af kvaliteten i dagtilbud. Der er i loven fastsat en ny ramme for den pædagogiske læreplan. Den nye ramme skal skabe en fælles retning for dagtilbuddenes arbejde, hvor udgangspunktet er trygge og stimulerende pædagogiske læringsmiljøer for alle børn.

Forslaget kan ses i sammenhæng med A-303 "Renovering af legepladser i dagtilbud og skole".

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Med etablering af nye lege- og læringsmiljøer vil daginstitutionerne i højere grad kunne imødekomme de nye krav til arbejdet med de pædagogiske læreplaner jf. ny lovgivning for dagtilbud. Opgraderingen vil samtidig give mulighed for etablering af lege- og læringsmiljøer i institutioner, som i dag ikke har tidsvarende rammer. Det kan være mulighed for opdeling af grupperum i mindre rum, rum hvor børn og voksne kan eksperimentere med materialer, udvikling af nye tidsvarende udendørs legemiljøer, fx etablering af en cykelbane, mini laboratorium og udeværksteder, hvor børnene lærer og udforsker naturens materialer.

Derudover skal forslaget bidrage til, at der i højere grad kan tilrettelægges pædagogiske forløb, der understøtter de børn, som i perioder har behov for en særlig opmærksomhed som fx sprogstimulerende og motoriske aktiviteter.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.500	0	1.000	2.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-307ny

Forslag	Undersøgelse af kvaliteten i dagtilbuddene
Politikområde	302 Dagtilbud
Udvalg	Børne- og Skoleudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 400.000 kr. i 2019 til en undersøgelse af organiseringen og kvaliteten i dagtilbuddene. Undersøgelsen tager udgangspunkt i kvalitetsmålingsredskabet ECERS, der måler på forskellige parametre.

I kvalitetsrapporten for dagtilbud, som Byrådet behandlede 29. maj 2018, fremgår det, at forskningen har identificeret proceskvalitet som værende en væsentlig parameter for den samlede kvalitet i dagtilbud. Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet i f.eks. interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter. Barn-voksen-interaktionen udpeges som den allervigtigste enkeltparameter for høj kvalitet i dagtilbud.

Byrådet har i forbindelse med behandlingen af kvalitetsrapporten vedtaget et indsatsområde om bevidste lege- og læringsmiljøer med udgangspunkt i børneperspektivet, og hvor legen er grundlæggende. Dette indsatsområde er dog ikke koblet sammen med mere konkrete målsætninger, ligesom der ikke i øvrigt er fastsat målsætninger for proceskvaliteten i kommunens dagtilbud. Baggrunden herfor er, at der mangler tilgængelige data om, hvordan dagtilbuddene arbejder med proceskvalitet.

Børn og Skole vurderer, at kvalitetsmålingsredskabet ECERS kan anvendes til at undersøge kvaliteten i dagtilbuddene, da det er et anerkendt evidensbaseret kvalitetsmålingsredskab med en høj validitet.

Undersøgelsen skal bygge på en kvalitativ vurdering af kvaliteten i form af observationer. Med redskabet undersøges parametre som fx interaktion mellem barn og voksen, læringsaktiviteter og organisering af hverdagen i dagtilbuddet.

Undersøgelsen foreslås gennemført i udvalgte institutioner af en ekstern observatør i foråret 2019, eller i samtlige institutioner i et mindre omfattende undersøgelseskoncept. På baggrund af resultatet af målingen skal det besluttes, om der fremadrettet skal gennemføres kvalitetsmålinger, og om analyseresultaterne giver anledning til særlige indsatser på dagtilbudsområdet.

Børne- og Skoleudvalget tager stilling til undersøgelsens form og omfang i særskilt sag primo 2019.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Børn og Skole foreslår, at der afsættes 400.000 kr. i 2019 til, at en ekstern observatør gennemfører undersøgelsen samt medgået tid til de involverede medarbejdere og ledere. Resultaterne sammenholdes på tværs af institutionerne, og det vurderes, om der er generelle forhold, som med fordel kan arbejdes med i samtlige institutioner med det formål at øge proceskvaliteten i Favrskov Kommunes dagtilbud. På baggrund af resultaterne vurderes det også, hvorvidt der efterfølgende skal gennemføres flere målinger.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	400	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-401

Forslag	Løbende renovering og vedligeholdelse på ældreområdet
Politikområde	401 Ældre
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:
Der afsættes 1 mio. kr. i 2019 samt henholdsvis 500.000 kr., 1 mio. kr. og 1 mio. kr. i overslagsårene til sikring mod bygningers værditab ved nedslidning af de indvendige rammer, udbedring af uhensigtsmæssige indretninger, udgifter i forbindelse med indvendig vedligeholdelse og tilvejebringelse af mere fleksible løsninger.   Det bemærkes, at vedligeholdelse af de omhandlede kommunale service- og fællesarealer (som ikke er en del af boligarealet) ikke varetages af Ejendomscentret.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:
Eksempler på sådanne renoveringer og anskaffelser kunne være udskiftning af slidte gulve, malerarbejde, lofter, installationer, udbedring af adgangsveje og parkeringsforhold, mindre ændringer i den fysiske indretning m.v.   Der er ikke afledte driftsudgifter forbundet med anlægsforslaget.   Anlægsforslaget indgår i det vedtagne Budget 2018-21 med 500.000 kr. i 2019 og 1 mio. kr. i overslagsårene 2020-21.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.000	500	1.000	1.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-402

Forslag	Nyt plejecenter i Hammel med 60 boliger, 18 korttidspladser og tre akutpladser
Politikområde	401 Ældre
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

Forslaget omhandler byggeri af 60 plejeboliger, 18 korttidspladser og tre akutpladser i Hammel, og det foreslås, at der afsættes 7,347 mio. kr. hertil i budget 2019.

Byrådet godkendte 28. marts 2017 projektforslaget og skema A for det nye plejecenter med 60 plejeboliger, 18 korttidspladser og tre akutpladser i Hammel. Byrådet godkendte i samme sag anlægsbevilling til det samlede projekt. Det blev i den forbindelse godkendt, at anlægsbevillingen skulle finansieres af de afsatte rådighedsbeløb i Budget 2016-2019 og i Budget 2017-2020.

Forslaget er forhåndsprioriteret, og der er tale om en genfremsettelse af sidste års forslag.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Plejecentret indeholder 60 plejeboliger á 66,25 m², 18 korttidspladser samt serviceareal og tre akutpladser. Samlet udgør korttidspladserne og servicearealet 2.733 m² og boligarealet 3.975 m². Byggeriet opføres som etagebyggeri.

Det nye plejecenter skal erstatte plejecentrene Skaghøj og Elmehøj. Det er forudsat i budgettet, at de eksisterende driftsbudgetter til 77 plejeboliger, 13 korttidspladser, modtagekøkkenet i Hammel samt servicearealer overføres til finansiering af driften af det nye plejecenter på 60 plejeboliger, 18 korttidspladser samt tre akutpladser inkl. "køkkendrift".

I det nye plejecenter vil der ikke være faciliteter til områderne Favrskov Hjerneteam, aktivitetspersonale samt Hjemmeplejen Vest, der i dag har til huse på Elmehøj og Skaghøj plejecentre.

Økonomien fremgår af tabellen med udgangspunkt i ovenstående forudsætninger.

Udgifter, boligdel (3.975 m²)	1.000 kr. inkl. moms
Anskaffelsessum	93.714

Finansiering boligdel:	
Lån (88 %)	82.468
Kommunal grundkapital (10 %)	9.371
Beboerindskud (2 %)	1.874
Finansiering i alt	93.714

Kommunale udgifter:	1.000 kr. ex. moms
Kommunal grundkapital 10 %	9.371
Serviceareal og korttidspladser (1.955 m ²)	33.534
Samlede kommunale udgifter	42.905

Finansiering kommunale udgifter:	
Grundsalg - 1.800 kr. pr. m ²	7.155
Servicearealtilskud	2.400
Støttesagsgebyr	230
Finansiering i alt	9.785

Kommunal nettoudgift	33.120

Byrådet godkendte 28. marts 2017 som nævnt tillæg til anlægsbevillinger, så der samlet er givet en anlægsbevilling på 93,714 mio. kr. til boligdelen og 23,749 mio. kr. til servicearealdelen. Begge anlægsbevillinger er finansieret af de afsatte rådighedsbeløb i Budget 2016-2019 og Budget 2017-2020.

Der er i budget 2016 og 2017 samlet givet bevilling på 9,371 mio. kr. til grundkapitalindskuddet.

Byrådet har 28. marts 2017 godkendt optagelse af byggekredit i byggeperioden til finansiering af realkreditlånet og beboerindskuddene.

Der er i budget 2018 afsat et rådighedsbeløb på netto 9,085 mio. kr. til forventede udgifter til servicearealdelen og korttidspladserne. Eventuelle ikke forbrugte rådighedsbeløb i budget 2018 vil blive søgt overført til budget 2019 og er derfor ikke indregnet i forventet rådighedsbeløb i budget 2019 i nedenstående tabel. I 2019 modtages 2.630 mio. kr. i servicearealtilskud og støttesagsgebyr.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	7.347	0	0	0
Anlægsindtægter	-2.630	0	0	0
Afledt drift				

Nr.	A-403

Forslag	Udvidelse af Voldumcentret
Politikområde	401 Ældre
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

Forslaget handler om byggeri af 10 plejeboliger i tilknytning til de eksisterende 10 plejeboliger på Toftevej 1 i Voldum. Det foreslås, at der afsættes 2,140 mio. kr. i budget 2019 til de samlede kommunale anlægsudgifter.

Byrådet godkendte 26. januar 2016 den opdaterede plejebolighandleplan for 2015-2025. Ifølge planen vil der over de kommende år være behov for flere plejeboliger i Favrskov Kommune.

Der blev i Budget 2018-2021 afsat et rådighedsbeløb til udvidelse af Voldumcentret med 10 plejeboliger og en udvidelse af servicearealerne med 120 m² på 2 mio. kr. Der er dermed tale om en genfremstilling af sidste års forslag, dog således at anlægsbeløbet er reguleret med 140.000 kr.

Projektet er tilrettelagt med en afklarings- og inddragelsesfase, lokalplanlægning samt rådgiverudbud i 2018.

Der har i marts og april 2018 været afholdt beboermøder, hvor beboere, pårørende, byrådsmedlemmer, Ældre-rådet, Handicaprådet, medarbejdere og borgere i lokalområdet var inviteret.

Byrådet godkendte på mødet 26. juni 2018 sagen om godkendelse af tids- og procesplan, byggeprogramudvalg og godkendelse af anlægsbevilling til udvidelse af Voldumcentret.

Planudvalget har behandlet en sag om igangsættelse af lokalplan for området ved Voldumcentret på deres udvalgs møde juni 2018.

I foråret 2019 udbydes projektet i fagentreprise med forventet byggestart i juni 2019. Byggeriet forventes at stå klar til indflytning i sommeren 2020.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Der er planlagt opførelse af 10 plejeboliger á 66,25 m² og 120 m² serviceareal.

Der er indregnet et grundkapitalindskud på 10 %.

Ud fra ovenstående forudsætninger skønnes det, at udgifterne til:

1. Boligdelen vil udgøre ca. 15,642 mio. kr. inkl. moms finansieret af lån (88 %), kommunal grundkapital (10 %) og beboerindskud (2 %).
2. De samlede kommunale anlægsudgifter vil udgøre ca. 2,540 mio. kr. ekskl. moms.

De samlede kommunale anlægsudgifter forventes på den baggrund at udgøre 2,540 mio. kr., hvoraf de 400.000 kr. er afsat i 2018.

Beløbet er et nettobeløb og er sammensat af udgifterne til kommunal grundkapital på 1,564 mio. kr. samt udgifter til serviceareal, inventar og grundkøb på 2,604 mio. kr. ekskl. moms. Herfra er fratrukket forventede indtægter ved grundsalg til boligdelen, støttesagsgebyr og servicearealtilskud på samlet 1,628 mio. kr.

I forbindelse med budget 2018-2021 er der indarbejdet midler til afledt drift i budgettet jf. "U-410ny Udvidelse af Voldumcentret". Der er afsat 2,250 mio. kr. fra 2020 og frem.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	2.140	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-404

Forslag	Løbende renovering og vedligeholdelse på handicap- og psykiatriområdet
Politikområde	402 Handicap og Psykiatri
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der afsættes 750.000 kr. i 2019 og henholdsvis 500.000 kr., 750.000 kr. samt 1 mio. kr. i overslagsårene til sikring mod bygningers værditab i forbindelse med nedslidning af de indvendige rammer, udbedring af uhensigtsmæssige indretninger, udgifter i forbindelse med indvendig vedligeholdelse og tilvejebringelse af mere fleksible løsninger.

Det bemærkes, at vedligeholdelse af de omhandlede kommunale service- og fællesarealer (som ikke er en del af boligarealet) ikke varetages af Ejendomscentret.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Eksempler på sådanne renoveringer og anskaffelser kunne være udskiftning af slidte gulve, malerarbejde, lofter, installationer, mindre ændringer i den fysiske indretning mv.

Der er ikke afledte driftsudgifter forbundet med anlægsforslaget.

Anlægsforslaget indgår i det vedtagne Budget 2018-21 med 500.000 kr. i 2019 og 750.000 kr. i overslagsårene 2020-21.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	750	500	750	1.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-405

Forslag	Renovering og vedligeholdelse af tandklinikker og tandlægeudstyr
Politikområde	403 Sundhed
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der afsættes 500.000 kr. i 2019 samt 500.000 kr. i overslagsårene 2021 og 2022 til renovering og vedligeholdelse af tandklinikker og tandlægeudstyr.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

I henhold til renoveringsplanen for den kommunale tandpleje foreslås det at fortsætte renoveringen og vedligeholdelse af tandklinikernes inventar, herunder nedslidt og forældet tandlægeudstyr. En del af tandlægeudstyret er relativt gammelt og kan enten ikke repareres eller vil være uforholdsmæssigt dyrt at reparere.

Det næste skridt i renoveringsplanen er renovering af Rønbækskolens tandklinik. Renoveringen omfatter bl.a. udskiftning af to units (den enhed, hvor bor, lampe, sug mv. er placeret).

På Hadsten Skoles tandklinik udskiftes stol/unit, og på Haldum-Hinnerupskolens tandklinik udskiftes en kompressor.

Anlægsforslaget indgår i det vedtagne Budget 2018-2021 med 250.000 kr. i 2019 og 500.000 kr. i overslagsårene 2020-21.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	500	0	500	500
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-601

Forslag	Mindre anlægsprojekter indenfor fritidsområdet
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Forslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 150.000 kr. i 2018 og overslagsårene. Der er således tale om en genfremsættelse.

Teknik og Kultur modtager løbende ansøgninger fra foreninger, privatpersoner og frivillige som søger om tilskud til mindre konkrete anlægsprojekter inden for fritids- og idrætsområdet eksempelvis motionsredskaber i parker, discgolf-baner eller skaterramper. Ansøgningerne falder uden for Kultur- og Fritidsudvalgets budget afsat til kulturelle aktiviteter, og der er ikke mulighed for at bevillige tilskud inden for fritids- og idrætsområdet, da alle midler på forhånd er disponerede.

Med dette forslag vil der inden for fritids- og idrætsområdet være mulighed for at yde tilskud til mindre projekter, der ellers henvises til den årlige budgetlægning, men som er for små i denne sammenhæng.

I 2017 er der bevilget tilskud til etablering af stembund på Hadsten Idrætsforenings petanquebaner og til reparation af keglebanerne på Hadsten Skole. Derudover er der modtaget flere ønsker om etablering af disc golf, som endnu ikke er etableret. Der forventes overført 130.000 kr. fra budget 2018 til budget 2019.

Det foreslås, at beløbet udmøntes administrativt ved ansøgninger under 20.000 kr. Ved ansøgninger over 20.000 kr. behandles ansøgningen i Kultur- og Fritidsudvalget.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Med forslaget bliver det muligt at understøtte initiativer for foreninger, initiativgrupper eller lign. til at etablere anlæg, som vil være til glæde for borgerne.

Der afsættes et mindre årligt beløb til afledt drift af de nye anlæg, som etableres på kommunal jord.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	150	150	150	150
Anlægsindtægter				
Afledt drift		10	20	30

Nr.	A-602

Forslag	Anlæg i landsbyerne
Politikområde	603 Det kulturelle område
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 200.000 kr. i 2018 og overslagsårene. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag.

Med forslaget afsættes der midler til at støtte aktiviteter og opretholde faciliteter for beboerne i landsbyerne. Midlerne har hidtil dels været anvendt til tværgående projekter som borgerbudgettering, markedsføringsindsatser og Kunsten ud i Landsbyerne og dels til støtte af aktiviteter i de enkelte landsbyer f.eks. møde- og aktivitetssteder, etablering af rekreative områder samt reovering og energiforbedringer i forsamlingshuse.

Afhængigt af budget, indhold og omfang af de indsendte ansøgninger ydes der støtte til 15-20 projekter pr. år.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Fra 2017 til 2018 er den akkumulerede overførsel vedr. Landsbyrådet på ca. 1,8 mio. kr. Heraf er ca. 1,6 mio. kr. disponeret til projekter, som fik tilsagn i perioden 2016-2017, men hvor beløbet først kommer til udbetaling i løbet af 2018.

Landsbyrådet stiller krav om en delvis medfinansiering fra ansøger, en grad af frivillig arbejdskraft samt at ansøger også har undersøgt muligheden for medfinansiering fra puljer og fonde. Forsamlingshuse skal ved reoveringsprojekter selv medfinansiere 40 % af udgifterne.

Alt efter projekternes størrelse og karakter, kan en af kilderne til medfinansiering være LAG Randers-Favrskov.

I 2019 er der i driftsbudgettet afsat ca. 1,2 mio. kr. til Landsbyrådets drift og aktiviteter.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	200	200	200	200
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Initiativer i forlængelse af friluftsstrategien
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 500.000 kr. årligt i 2019 og overslagsårene til initiativer i forlængelse af friluftstrategien. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 250.000 kr. i 2019 og med 500.000 kr. i de øvrige budgetoverslagsår. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag, men med et forhøjet beløb i 2019.

Friluftstrategien blev vedtaget af Byrådet i 2015 og sætter retning for udviklingen af friluftslivet i Favrskov Kommune inden for tre indsatsområder: Stier og forbindelser, Friluftsområder og Information og formidling.

Anlægsbeløbet udmøntes gennem handlingsplaner, der omsætter Friluftstrategien til konkrete initiativer inden for både natur, miljø, plan, sundhed og kultur og fritid. Initiativerne kunne eksempelvis være oprettelsen af nye stiforbindelser mellem eksisterende naturperler, aktiviteter, der bruger naturen som aktivt læringsmiljø eller tiltag, der letter adgangen til og formidlingen af de allerede eksisterende naturoplevelser.

Brugerne af Favrskovs Kommunes natur- og fritidstilbud, institutioner, foreninger såvel som enkeltpersoner, inviteres til at komme med bud på, hvilke initiativer handlingsplanen skal indeholde.

Teknik og Kultur vil sammen med Grønt Råd og i dialog med foreningerne udarbejde handlingsplaner som udmøntningen af de konkrete initiativer. Teknik og Kultur tilstræber, at initiativerne har et solidt lokalt ejerskab.

Det foreslås at afsætte et beløb til afledt drift af de kommende initiativer i Handlingsplan for 2019-20 og 2021-22 i lighed med tidligere.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Det afsatte anlægsbeløb skal, i lighed med handlingsplanen for 2015-2016 og 2017-18, bruges til udmøntning af konkrete initiativer og projekter i forbindelse med friluftstrategien. Beløb afsat til afledt drift er anslået.

Den konkrete udmøntning af beløbet besluttet af Byrådet i forbindelse med godkendelse af handlingsplan for 2019-2020 og 2021-22.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	500	500	500	500
Anlægsindtægter				
Afledt drift		20	40	60

Forslag	Udvidelse af Aktivitetsareal i HØST Hallen
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	Forhåndsprioriteret

Beskrivelse af anlægsforslag:

Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 740.000 kr. i 2019. Der er således tale om en gennemførelse af forslaget. Forslaget er forhåndsprioriteret.

Beløbet skal bruges til udvidelse af faciliteterne i HØST Hallen. Udvidelsen har til formål at tilvejebringe yderligere aktivitetsmuligheder i HØST Hallen for både HØST IF og Hadbjerg Skole. Ifølge ansøgningen fra Høst IF ønskes der et multifunktionelt rum på 200 m², der kan anvendes til bl.a. spinning, motions- og holdaktiviteter. HØST IF har i forbindelse med budget 2018-21 tilkendegivet at ville bidrage med medfinansiering på op til 370.000 kr.

Siden vedtagelse af budget 2018-21 er der lokalt blevet arbejdet på at afdække mulighederne for, at Menighedsrådet opfører en konfirmandstue og et menighedshus i samme område. HØST IF, skolen, menighedsrådet og Teknik og Kultur er i færd med at undersøge mulighederne for en placering på grunden ved Høst Hallen. Mulighederne for en sammenbygning med hallen, hallens cafeteria og menighedshuset indgår i overvejelserne. Eventuel placering af menighedshuset i området, planmæssige forhold mv. skal afklares inden udvidelsen af servicefaciliteterne i HØST Hallen kan igangsættes.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

I budget 2018-21 indgår (A-608ny), at den samlede anlægssum og afledt drift vurderes i forbindelse med budget 2019-2022. I den forbindelse skal der tages stilling til finansieringsmodellen, herunder HØST IF's medfinansiering og et eventuelt lån med tilhørende kommunegaranti.

Det lokale arbejde om fælles faciliteter og placering af menighedshuset er endnu ikke afsluttet. Der foreligger derfor endnu ingen konkrete beregninger af udgifterne til en eventuel sammenbygning af faciliteterne eller beregninger på udgifterne til etablering af servicefaciliteterne i HØST Hallen som et selvstændigt projekt. Ligeledes foreligger der ikke beskrivelser af finansieringsmodellen mv.

Det er først muligt at kvalificere anlægsprojektet, finansieringsmodellen mv., når det lokale arbejde er afsluttet. Det er ikke afklaret, hvornår dette sker. Efterfølgende skal der tages stilling til den samlede drifts- og anlægsøkonomi, herunder finansieringsmodel, HØST IF's medfinansiering og eventuelt lån med tilhørende kommunegaranti. Ejerforhold til de forskellige dele af byggeriet skal ligeledes afklares. Ejerforhold og eventuelle driftsaftaler vil have betydning for de økonomiske konsekvenser for Favrskov Kommunes økonomi.

Efter kvalificering af anlægsprojektet, afklaring af ejerforhold og finansieringsmodellen forelægges projektet for Kultur- og Fritidsudvalget med henblik på afklaring af den videre proces. Rådighedsbeløbet på 740.000 kr. i 2019 kan indgå i projektet som Favrskov Kommunes finansiering af udvidelsen af servicefaciliteterne i HØST Hallen.

HØST IF er indstillet på at bidrage med medfinansiering på op til 370.000 kr. Ved medfinansiering fra HØST IF skal Favrskov Kommune aflevere 17,5% til den kommunale momsudligningsordning. Det medfører, at de 370.000 kr. reduceres til 305.250 kr., der vil kunne indgå i finansieringen af anlægsprojektet. HØST IF står selv for nødvendigt inventar og indretning, der ikke kan holdes inden for anlægsbeløbet. Ved et eventuelt lån med kommunegaranti skal Favrskov Kommune deponere et tilsvarende beløb. Hvis HØST IF efterfølgende giver det lånte beløb til Favrskov Kommune til anlægsprojektet, skal der ligeledes afleveres 17,5% til momsudligningsordningen.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	740	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-605

Forslag	Energioptimering - folkeoplysningsområdet
Politikområde	602 Folkeoplysning
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 1,5 mio. kr. pr. år i perioden 2018-21. Der er således tale om en genfremsættelse af sidste års forslag for de sidste tre år.

Med forslaget afsættes der midler til energiforbedringer i selvejende haller, foreningsejede klubhuse, spejderhytter, ridehaller og lignende bygninger, hvor foreningerne har folkeoplysende aktiviteter.

Kultur- og Fritidsudvalget og Teknik- og Miljøudvalget har godkendt retningslinjer for tilskud til energioptimering. I 2018 gennemføres en forundersøgelse af energiforbedringspotentialer. Undersøgelsen afdækker, hvor der vil være mulighed for at opnå en energimæssig og økonomisk besparelse. Resultatet af undersøgelsen er grundlaget for udmøntningen af beløbet til energioptimering. Foreninger og haller har vist stor interesse for at deltage i forundersøgelsen. Undersøgelsen omfatter haller, svømmehaller og alle godkendte folkeoplysende foreninger, der har egne lokaler, også foreninger, der ikke modtager lokaletilskud, men som har udgifter til energi.

Kultur- og Fritidsudvalget fordeler tilskud en til to gange årligt efter ansøgning. I 2018 fordeles tilskuddet i oktober 2018.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Tilskudsmodtagerne beholder den økonomiske besparelse forbundet med energioptimeringen.

De foreninger, der modtager lokaletilskud til klubhuse, spejderhytter mv. vil spare på energiudgifterne som følge af energioptimeringen. Det lokaletilskud, som foreningerne modtager fra Favrskov Kommune, vil derfor også blive reduceret. Da foreningerne selv afholder mindst 35 % af energiudgifterne jf. Favrskov Kommunes lokaletilskudsregler, vil besparelsen også komme foreningerne til gode.

Omfanget af Favrskov Kommunes besparelse på lokaletilskud undersøges i 2022 og det vurderes, om budgettet afsat til lokaletilskud eventuelt kan reduceres. I 2019 er der afsat 1,371 mio. kr. til lokaletilskud til foreningsejede lokaler.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.500	1.500	1.500	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-606

Forslag	Forhøjet tilskud til kunstgræsbane i Hadsten
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 1,25 mio. kr. i 2019 som tillæg til det afsatte rådighedsbeløb i forbindelse med etablering af kunstgræsbane i Hadsten. Rådighedsbeløbet indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 3,245 mio. kr. i 2018 under navn Etablering af fodboldbaner.

De 3,245 mio. kr. vedrører dels 2,5 mio. kr. afsat til Hadsten Sportsklub (HSK) som tilskud til anlæg af en kunstgræsbane på idrætsanlægget på Bavnehøj og dels 745.000 kr. afsat til udvidelse af fodboldbanen ved Præstemarksskolen. Baneudvidelsen er udført.

De miljømæssige forhold ift. grundvand i området betyder, at kunstgræsbanen skal etableres på samme måde som banen i Hammel. Dette medfører en merudgift på ca. 1 mio. kr. til grundvandssikring og regnvandshåndtering, hvor der skal etableres forsinkelsesbassin og uigennemtrængelig membran mv. Derudover skal der afholdes en udgift på ca. 0,25 mio. kr. til tilslutning hos Favrskov Forsyning. Denne udgift var ikke nødvendig i forbindelse med anlægget i Hammel. Dermed bliver banen 0,25 mio. kr. dyrere end banen i Hammel, der samlet fik et anlægstilskud på 3,5 mio. kr. Med en merudgift på 1,25 mio. kr. søges rådighedsbeløbet til kunstgræsbanen i Hadsten forhøjet fra 2,5 mio. kr. til 3,75 mio. kr.

Kunstgræsbanen etableres, finansieres og drives efter samme principper som kunstgræsbanerne i Hinnerup og Hammel. Heri indgår, at HSK bidrager med minimum 1 mio. kr. i medfinansiering til anlæg af banen. Det samlede budget til anlæg af kunstgræsbanen forventes at være minimum 4,75 mio. kr.

HSK skal selv anlægge, drifte og vedligeholde kunstgræsbanen med et årligt driftstilskud fra Favrskov Kommune på 39.000 kr. svarende til tilskuddet til banerne i Hinnerup og Hammel.

Banen skal stilles til rådighed for alle klubber i Favrskov på samme vilkår som de øvrige kunstgræsbaner.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

En kunstgræsbane koster ca. 3,5 mio. kr. at anlægge, men beløbet kan variere afhængig af jordbundsforhold, grundvandsinteresser og andre miljømæssige foranstaltninger. Grundvandsforholdene på Bavnehøj er beskrevet og betyder en merudgift på ca. 1,25 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.250	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-607

Forslag	Fitness-/crossfitbaner i Søften og Hadsten
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Forslaget indgår i det vedtagne budget 2018-2021 med 1 mio. kr. i 2018 og 1 mio. kr. i 2019. Der er således tale om en genfremsættelse.

Med forslaget bliver der afsat midler til etablering af udendørs fitness- og crossfit anlæg i Søften, Hinnerup, Hadsten og Hammel, som kan benyttes på tværs af borgere, foreninger og aldersgrupper. Fitness- og crossfit anlæggene kan suppleres med legeredskaber, således at anlæggene tilgodeser forskellige behov. I etableringen af faciliteterne skal det fremgå, at det kan være et mødested på tværs af aldersgrupper.

Kultur- og Fritidsudvalget har besluttet placeringen af anlæggene i Hammel og Hinnerup i april 2018.

Processen omkring etablering af fitness-/crossfitbaner i Søften og Hadsten igangsættes i efteråret 2018, og Kultur- og Fritidsudvalget beslutter placeringerne primo 2019.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

De fleste anlæg er robuste, men man må imødesee udgifter til småreparationer, eftersyn og almindelig vedligehold. Der afsættes 20.000 kr. om året til afledt drift. Inden for det afsatte driftsbeløb anholdes desuden udgiften til drift af outdoor-anlægget ved Ulstrup Stadion som ansøgt af Ulstrup IF (F-627).

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.000	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift		20	20	20

Forslag	Nyt idrætsanlæg i Søften
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der foreslås afsat rådighedsbeløb til den videre planlægning, projektering, arealerhvervelse og etablering af et nyt samlet idrætsområde i Søften. Der foreslås afsat henholdsvis 2, 15 og 15 mio. kr. i overslagsårene til kommende jordkøb og realisering af planerne.

Realisering af forslaget forudsætter, at de planmæssige forhold bliver endelig fastlagt i en lokalplan, som er igangsat i juni 2018 ud fra en række overordnede principper og et indretningsoplæg. Projektet omfatter bl.a. etablering af intern infrastruktur, parkeringsarealer, flere fodboldbaner, klubhusfaciliteter, tennisbaner mv. på et ca. 12 ha. stort område syd for Engdalsvej i Søften.

Der er i 2018 afsat 500.000 til den indledende planlægning og projektering af et nyt idrætsanlæg i Søften. Der foreslås ikke afsat midler til formålet i 2019, idet de afsatte midler i 2018 dækker de aktiviteter som iværksættes i 2019. Beløbsstørrelserne er baseret på et oplæg fra 2017 til politisk beslutning vedrørende den samlede indretning og disponering af idrætsanlægget - herunder en nærmere vurdering af den samlede økonomi og foreningernes medfinansiering.

Realisering af det samlede projekt med flytning og udvidelse af idrætsanlægget til et nyt område i Søften og omdannelse af det eksisterende idrætsanlæg på Neptunvej til boligområde vil forventeligt strække sig over 8-10 år.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Et foreløbigt overslag for udviklingen af de nye idrætsområde og -anlæg i Søften vurderes samlet set at beløbe sig til i alt ca. 30-40 mio. kr., afhængig af anlæggets omfang.

Det er ikke pt. muligt at vurdere afledte driftsudgifter.

I 2018 og 2019 gennemføres forskellige tekniske undersøgelser, udredning af jord- og miljøforhold, udarbejdelse af forslag til disponering af området, udarbejdelse af lokalplan, iværksættelse af forskellige forberedende arbejder i området, herunder håndtering af regnvand mv. og igangsætning af ekspropriation. Der er afsat 500.000 kr. i 2018 til formålet.

Tidsperspektivet for områdets realisering er meget afhængig af plan- og ejerforholdene og det egentlige anlægsarbejde forventes tidligst at kunne igangsættes i 2020. Det foreslås, at der afsættes 2 mio. kr. i 2020 til det forberedende anlægsarbejde, indretning af området med landskabsbearbejdning m.v. samt 15 mio. kr. i 2021 og tilsvarende i 2022 til arealerhvervelse og anlægsarbejde. Eventuelt resterende anlægsbeløb vil indgå i budgetlægningen for 2020-23.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	0	2.000	15.000	15.000
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-609ny

Forslag	Tilskud til Voldby Friluftsbad
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der afsættes 60.000 kr. til tilskud til Voldby Friluftsbad med henblik på, at friluftsbadet kan leve op til kommende krav til forbedring af arbejdsmiljøet og miljø sikkerheden i badet.

Anlægsbeløbet afsættes på baggrund af et anlægsforslag fra Voldby Beboerforening. Tilskuddet anvendes til installation af flowmåler, nødbrusere, adskillelse af doseringspumper og beholdere samt etablering af dagstanke og udskiftning kemikalieslanger.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Med tilskuddet kan Voldby Friluftsbad leve op til de kommende krav og det er muligt at bevare friluftsbad som et aktiv for Voldby.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	60	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-610ny

Forslag	Ombygning af indgangsparti i Tungelund Aktivitetscenter
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:
Der afsættes 100.000 kr. til ombygning af indgangspartiet i Tungelund Aktivitetscenter.   Beløbet anvendes til at ombygge indgangspartiet for at imødekomme de udfordringer, som hallen har i dag med kulde, træk og varmetab forbundet med det nuværende indgangsparti. Ombygningen gennemføres af Tungelund Aktivitetscenter. Hvis ombygningen ikke kan gennemføres inden for det afsatte beløb, skal Tungelund Aktivitetscenter bidrage med det resterende beløb. Ombygningen godkendes af Favrskov Kommune inden igangsætningen.   Energimæssige forbedringer i Tungelund Aktivitetscenter indgår som forslag i forbindelse med udmøntningen af beløbet afsat til energiforbedringer inden for folkeoplysningsområdet.   Forvaltningen anmodes om i samarbejde med bestyrelsen at udarbejde en realistisk vedligeholdelsesplan for Tungelund Aktivitetscenter, der beskriver de kommende vedligeholdelsesopgaver over en 10 årig periode, herunder de forventede udgifter forbundet med vedligeholdelsesopgaverne.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:
Ombygningen af indgangspartiet vil give brugerne en bedre oplevelse af cafeen, hvor det i dag i perioder er store gener fra kulde og træk ved bordene tæt på indgangen.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	100	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-611ny

Forslag	Tilbygning til Søften Kultur- og Idrætscenter
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Forslaget fra Søften Kultur og Idrætscenter (SKIC) om at opføre en tilbygning i form af en multifunktionel sal med henblik på at øge kapaciteten til foreningsaktiviteter i idrætscenteret skal vurderes nærmere. Teknik og Kultur anmodes om i samarbejde med SKIC at kvalificere den samlede økonomi inden for en beløbsramme på max. 1,65 mio. kr.

Det forudsættes, at tilbygningen opføres som et kommunalt byggeri, og at driften af bygningen indgår i den nuværende forpagtningsaftale mellem SKIC og Favrskov Kommune. Endvidere forudsættes, at SKIC erlægger forpagtningsafgift i det første år på minimum 15% af det samlede anlægsbeløb, og at restbeløbet tilbagebetales ligeligt over de efterfølgende 9 år med en rente på 3% p.a. Vurderingen af forslaget forelægges Byrådet i første kvartal 2019 til endelig stillingtagen til projektets gennemførelse.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Der afsættes budget til anlæg og drift til realisering af den foreslåede tilbygning. I det følgende er forudsat, at tilbygningen kan realiseres som beskrevet af SKIC.

Søften Kultur- og Idrætscenter skal selv finansiere tilbygningen. Tilbagebetalingen tilføjes til den nuværende forpagtningsaftale mellem Søften Kultur- og Idrætscenter og Favrskov Kommune. Det betyder, at beløbet tilbagebetales ved, at SKIC som en indledende medfinansiering erlægger minimum 15% af det samlede anlægsbeløb i 2019 svarende til 247.500 kr. Restbeløbet tilbagebetales ligeligt over de efterfølgende 9 år med en rente på 3%. Det betyder at forpagtningsafgiften forhøjes med ca. 184.000 kr. om året fra 2020 til og med 2028.

Da tilbygningen er et kommunalt byggeri, som Søften Kultur- og Idrætscenter skal finansiere, betragtes de 1,65 mio. kr. momsmæssigt som et tilskud til kommunen. Favrskov Kommune skal derfor tilbagebetale 289.000 kr. (17,5 %) af tilskuddet til den kommunale momsudligningsordning i 2019.

Tilbygningen vil indgå i Favrskovmodellen, som beskriver vilkår og tilskud for brug af tilbygningen. Der afsættes derfor 75.000 kr. i årlig drift af tilbygningen. Beløbet anvendes til timetilskud til Søften Kultur- og Idrætscenter for foreningernes brug af lokalet til folkeoplysende aktiviteter. Beløbet tilføres Favrskovmodellen fra 2020.

For 2019 udgør den afledte driftsudgift 41.500 kr. pga. den indledende medfinansiering på -247.500 kr., samt tilbagebetalingen til momsudligningsordningen på 289.000 kr.

Den årlige afledte driftsindtægt af tilbygningen udgør fra 2020 og fremefter -109.000 kr., som består af forpagtningsindtægten på -184.000 kr. og timetilskud til Favrskovmodellen på 75.000 kr.

Den afledte drift er vist i nedenstående tabel.

Kr.	2019	2020 og fremefter
Indledende medfinansiering	-247.500	
Betaling moms	289.000	
Forpagtningsindtægt		-184.000
Timetilskud		75.000
Afledt drift i alt	41.500	-109.000

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	1.650	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift	42	-109	-109	-109

Nr.	A-612ny

Forslag	Renovering af Tungelundbadet
Politikområde	601 Fritidsfaciliteter
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:
Der afsættes 350.000 kr. til tilskud til Tungelundbadet. Tilskuddet bevilliges til udskiftning af folie samt etablering af trappe i badets bassiner.
Tilskuddet udgør 350.000 kr. af et samlet budget på 470.000 kr. Tungelundbadet bidrager med en medfinansiering på 120.000 kr., og udskiftningen af folien mv. udføres med frivillig arbejdskraft. Samtidigt udskiftes vanddyser og nyt sug i bassinerne, der skal ske samtidigt med udskiftningen af folien.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:
Med tilskuddet får Tungelundbadet udskiftet bassinfolien og badet kommer til at fremstå mere indbydende.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	350	0	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift.				

Nr.	A-801

Forslag	Planrelaterede opgaver
Politikområde	801 Planområdet
Udvalg	Planudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Der foreslås afsat 400.000 kr. i 2019 og 500.000 i overslagsårene til planrelaterede projekter, der enten måtte blive relevante i forbindelse med opfølgning af Kommuneplan 2017-29, eller som udløses af andre private eller kommunale initiativer. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 250.000 kr. i 2018 og et tilsvarende beløb i overslagsårene 2019-2021. Der er derfor tale om en genfremsættelse, dog med ændrede beløb. I 2018 er der et korrigeret budget, inkl. uforbrugte midler fra tidligere år, på 1,327 mio. kr. Alle midler i 2018 er disponeret og udmøntes i 2018.

Af centrale planlægningsopgaver i 2019 kan nævnes opstart på Plan- og bæredygtighedsstrategi 2019 med forventede skitserings- og lokalplanlægningsopgaver for udvalgte områder som fx nye byudviklingsområder. Herudover opstår der løbende behov for nærmere analyser og bearbejdningsopgaver af enkeltprojekter og plantemaer. Dette omfatter fx særlig kortlægning og analyse, nærmere undersøgelser af udviklingsmulighederne for nye bolig- eller erhvervsområder samt forskellige former for visualiseringer. Herudover opstår der løbende nye behov og projekter, der kræver en specialkompetencer, der ikke findes i forvaltningen.

Midlerne til planrelaterede projekter har tidligere været anvendt til konsulentbistand, blandt andet i forbindelse med udlæg af boliger på Neptunvej i Søften, visualisering af vindmøller i Hallendrup samt forundersøgelser af mulighederne for flytning af idrætsområdet i Søften. I 2018 anvendes midlerne bl.a. til gennemførelsen af analyser i forbindelse med Planstrategi 2019 og delfinansiering af detailhandelsanalysen. Desuden dækker beløbet også afholdelse af borgermøder, trykning og formidling af planer o.l. Det korrigerede budget for 2018 udmøntes i 2018.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Anlægsforslaget muliggør, at der kan tilvejebringes det nødvendige vidensniveau og grundlag for borgerinddragelse og politisk beslutningsgrundlag for de projekter og ansøgninger, der opstår ad hoc og som ønskes prioriteret. Hertil kommer finansiering af eksterne konsulenter, midlertidige ansættelser af planmedarbejdere mv.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	400	500	500	500
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Nr.	A-802

Forslag	Særlige planlægningstiltag i centerbyerne
Politikområde	801 Planområdet
Udvalg	Planudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes 150.000 kr. i 2020 til helhedsplanlægning i centerbyerne. Der foreslås ikke afsat beløb i 2019, 2021 og 2022.

Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 150.000 kr. årligt. Der er således til dels tale om en genfremsættelse af sidste års forslag. Dog afsættes der ikke midler i 2019, som følge af uforbrugte midler fra tidligere år. Til byudviklingsinitiativer og helhedsplanlægning i centerbyerne er der i 2018 et korrigeret budget, inkl. uforbrugte midler fra tidligere år, på 561.000.kr. Endvidere anbefales det, at indsatsområdet ophører efter 2020.

Anlægsforslaget vedrører afslutning af den igangsatte helhedsplanlægning i Foldby-Norring i 2018/2019. Herudover videreføres indsatsen efterfølgende i 2020 med udarbejdelse af en visionsplan for Lading, hvorigennem der sker udpegning og konkretisering af fremtidige byudviklingsmuligheder for byen.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Der er i de senere år gennemført en række helhedsplaner i en del af centerbyerne i Favrskov. Med planlægningen af Foldby-Norring og efterfølgende Lading foreslås indsatsområdet nedlagt.

Helhedsplanlægningen for Foldby-Norring forventes afsluttet ultimo 2018/primo 2019, mens visionsplanen for Lading forventes gennemført i 2020.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:

	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	0	150	0	0
Anlægsindtægter				
Afledt drift				

Forslag	Nedrivningspulje
Politikområde	800 Planlægning
Udvalg	Planudvalget
Bemærkning	

Beskrivelse af anlægsforslag:

Det foreslås, at der afsættes en pulje på 400.000 kr. i hvert af årene 2019-20 og 600.000 kr. i 2021-22 til tilskud til nedrivning af forfaldne bygninger i landsbyer og landdistrikter i Favrskov Kommune. Anlægsforslaget indgår i det vedtagne budget 2018-21 med 400.000 kr. årligt i 2018 og overslagsårene. Der er således tale om en gennemførelse af sidste års forslag, dog med ændrede beløb i overslagsårene 2021-22 som følge af bortfald af statslig refusion.

Den kommunale pulje blev oprettet i forbindelse med Budget 2012-15 og er hvert år siden tilført midler. Der har gennem årene været mulighed for at opnå statslig medfinansiering til nedrivningerne med løbende justeringer af vilkår for at opnå støtte samt hvilke bidragssatser der kan opnås støtte til.

Med virkning fra 2016 indgår Favrskov ikke blandt de 45 kommuner, der er omfattet af den nationale landsbypulje. Det betyder, at udgifter til nye projekter inden for nedrivningsordningen fremover ikke længere er refusionsberettiget. Behovet for støtte efter puljens formål vil fortsat være der efter bortfald af den statslige refusion, når den kommunale nedrivningspulje skal dække op til 100 % af udgiften og ikke blot 30 %.

Inden udgangen af 2018 forventes gennemført allerede politisk godkendte nedrivningsprojekter for 2,0 mio. kr., svarende til 0,5 mio. kr. efter statsrefusion på 1,5 mio. kr. Nedrivningspuljen vil forventeligt udgøre 1,7 mio. kr. inkl. statslige og kommunale midler og inkl. overførte uforbrugte midler fra tidligere år ved udgangen af 2018, og udvidelse af den kommunale pulje foreslås derfor først øget fra 2021.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Puljen har til formål at medvirke til fjernelse af forfaldne og skæmmende bygninger i Favrskov Kommunes landsbyer og landdistrikter. Puljen omfatter nedrivning af nedslidte boliger og private erhvervsbygninger, hvor erhvervet er ophørt, samt istandsættelse af forsamlingshuse og bygninger med lignende anvendelse, fjernelse af skrot og affald på boligejendomme samt kommunalt opkøb af nedslidte ejendomme med henblik på istandsættelse eller nedrivning.

Midler fra puljen fordeles af Planudvalget efter ansøgning fra borgere m.fl. eller efter forvaltningens indgåelse af frivillige aftaler med ejerne af de ubeboede og forfaldne ejendomme. Forvaltningen vil aflægge en årlig rapport om status på nedrivningspuljen.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2019-priser:				
	2019	2020	2021	2022
Anlægsudgifter	400	400	600	600
Anlægsindtægter				
Afledt drift				